

Σε έναν κόσμο που φλέγεται δεν χρειάζονται πυροσβέστες...

Ένας κόσμος που φλέγεται... Κυριολεκτικά και μεταφορικά: Από τις πυρκαγιές στον Αμαζόνιο και τη Σιβηρία, από την κλιματική κρίση και την καταστροφική άνοδο της πλανητικής θερμοκρασίας μέχρι της φωτιές στη Βόρεια Συρία και τη σφαγή των Κούρδων, από τη λαϊκή εξέγερση στη Χιλή και την απελπισία εκατομμυρίων ανέστιων και πλανήτων από τον πόλεμο, την ξηρασία και τη φτώχεια, αυτός ο κόσμος που φλέγεται δεν χρειάζεται πυροσβέστες, αλλά... πυρπολητές.

Γιατί στον κοινωνικό ανταγωνισμό, οι πυροσβέστες συνήθως συντηρούν τη φωτιά και, ακόμα συνηθέστερα, τη στρέφουν σε κατευθύνσεις που τους συμφέρουν. Γιατί από τον Τραμπ μέχρι τις εξουρκικές πολυεθνικές όταν δεν αρνούνται την κλιματική κρίση, επιδιώκουν να την αξιοποίησουν κερδοσκοπικά – ο Πούτιν ονειρεύεται το λιώσιμο των πάγων της Σιβηρίας προς παραγωγική και τουριστική αξιοποίηση. Γιατί οι Μεγάλες Δυνάμεις, σε μια ακραία επίδειξη υποκρισίας και κυνισμού, εγκαλείπουν τις κουρδικές YPG βορά στον Ερντογάν, τον Άσαντ και τους τζιχαντιστές, γιατί ο ιμπεριαλισμός «χρειάζεται τη φωτιά για να πάει να τη σβήσει και να πουλήσει τα αποκαΐδια»...

Σε αυτή τη βιοπολιτική του Θανάτου, αργού ή άμεσου, από βόμβες ή ασφυξία, από πλημμύρες ή εκτελέσεις, από λιμούς ή πνιγμούς, πρόγματι δεν χρειαζόμαστε πυροσβέστες, αλλά πυρπολητές. Κινήματα και αγώνες, κοινωνικά, εργατικά, θαγενικά, νεανικούς, αντιρατσιστικούς, οικολογικούς, φεμινιστικούς... Αγώνες και κινήματα για το «μεγάλο» και το «μικρό», για την

επιβίωση, την αξιοπρέπεια και τη ζωή, από τη Χιλή ως την Κίνα και από τη Νότια Αφρική μέχρι το Κουρδιστάν.

Το ίδιο και εδώ, στη μικρή Ελλάδα, της ραγδαίας εξολόθρευσης των απομειναριών των κοινωνικών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων της κτηνώδους δύναμης και της ογκώδους άγνοιας των κυρίαρχων, της μισοξενίας και της απανθρωπιάς της «υγιούς κοινωνίας» της «κανονικότητας» της ανέχειας, της παραίτησης και της υποταγής.

Μπορούμε κι εδώ. Αν όχι να νικήσουμε τώρα, να αρνηθούμε την ήπτα, να υψώσουμε αναχώματα αγώνων, ορμητήρια αναχαίτισης της Ιακροίδεξιάς νεοφιλελεύθερης επέλασης, στα πανεπιστήμια και στα σχολεία, στους δρόμους και τις γειτονιές, τείχη αξιοπρέπειας και αλληλεγγύης. Διαθέτουμε και εμείς... εύφλεκτα υλικά, αρκεί να τα ψάχουμε, να τα εκτιμήσουμε και να τα μάθουμε. Τέτοια δεν ήταν τα υπέροχα κορίτσια στην παρέλαση της Νέας Φιλαδέλφειας;

Μια αναγκαία διεθνής κινητοποίηση

Από τις σχολικές «απεργίες» της Γκρέτας ως τις διαδηλώσεις εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο, το κίνημα για την κλιματική δικαιοσύνη αλλάζει συνειδήσεις. Το σύνθημα «αλλάζετε το σύστημα, όχι το κλίμα» δεν είναι πια μερικών μόνο οικοσοσταλιστών. Η Ιμεριοπαθέστρη Πράσινη Νέα Συμφωνία έγινε προμετωπίδα των αριστερών Δημο-

κρατικών απέναντι στους δεξιούς (Κορτές-Σάντερς εναντίον Μπάιντεν) και τον Τραμπ. Υποστηρικτές της Συμφωνίας όπως ο Κόρμπιν Ζητούν, επίσης, εγγύηση των βασικών δημόσιων υπηρεσιών. Μετά τον εφιάλτη της Σιβηρίας και του Αμαζονίου, ένα νέο διεθνές κίνημα συνδέει συστηματικά την οικολογία με τις σχέσεις παραγωγής. Και, την ίδια στιγμή, τα ηρωικά

«κίτρινα γιλέκα» απαιτούν να μην πληρώσουν την «πράσινη ενεργειακή μετάβαση» οι φτωχοί.

Εδώ υπάρχει μια ευκαιρία: Μετά τη Μαδρίτη, τον φετινό Δεκέμβριο, μεταξύ 9 με 19 Νοεμβρίου 2020 η Γλασκόβη θα φιλοξενήσει την επίσια Σύνοδο του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή. Μπορούμε να φέρουμε στην ίδια διαδήλωση τις αγωνίστριες κατά των εξορύξεων με

τα «γιλέκα» και τη BIOME; Τους φοιτητές, που ζητούν δημόσιες συγκοινωνίες (αντί της ιδιωτικής αυτοκίνησης), με όσους μπλοκάρουν ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων αγαθών; Τους Βολιώτες, που πολεμούν την καρκινογόνα καύση απορριμάτων για να παράγει φτηνότερα τσιμέντο η ΑΓΕΤ, με τους ακτιβιστές κατά των μεταλλαγμένων; Τους αλληλέγγυους στους 18 εκ. κλιματικούς πρόσφυγες με τους παραγωγούς που δίνουν τα προϊόντα τους σε άθλιες τιμές; Να το προσπαθήσουμε;

Τέσσερις μήνες
Μητσοτάκη παραμένει ισχυρός.

Τέσσερις μήνες μετά την εκλογική νίκη της 7ης Ιουλίου, η κυβέρνηση Μητσοτάκη παραμένει ισχυρή. Η ισχύς της φαίνεται τόσο στις δημοσκοπήσεις όσο και σε αυτό που θα ονομάζαμε κοινωνικό κλίμα. Ωστόσο, αρχίζουν να εμφανίζονται τα πρώτα σημάδια φθοράς του κυβερνητικού σχήματος, ίσως πιο γρήγορα από δι. Τι θα ανέμενε κανείς.

Οι λόγοι της ισχύος

Ο Μητσοτάκης παραμένει ισχυρός για τους εξής βασικούς λόγους:

Το 40% είναι πολύ μεγάλο ποσοστό για να φυλλορροήσει γρήγορα. Έτσι κι αλλιώς, κάθε νέα κυβέρνηση έχει (μικρή ή μεγάλη) περίοδο χάριτος. Η θέση της όμως γίνεται ακόμα πιο ισχυρή όταν το ποσοστό της είναι υψηλό και η διαφορά με τον δεύτερο

καθαρή. Υπενθυμίζεται ότι το 2010 το ΠΑΣΟΚ κατάφερε να κερδίσει τους μεγάλους δήμους ένα χρόνο με την επικράτησή του στις βουλευτικές εκλογές κι ενώ είχε ήδη ψηφίσει το πρώτο Μνημόνιο. Επομένως, το να παραμένει ισχυρή μια κυβέρνηση τους πρώτους μήνες της θητείας της είναι το αναμενόμενο. Το αντίθετο θα προκαλούσε έκπληξη.

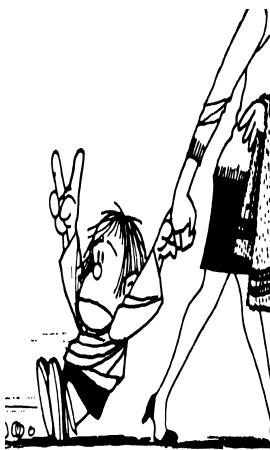
Είναι ακόμα ζωντανή η προσδοκία της οικονομικής ανάκαμψης μέσα από τη μείωση των φόρων. Παρά το ότι έχει διαψευστεί οπουδόποτε εφαρμόστηκε, είναι ηγεμονικό το ιδεολόγημα ότι η μείωση των

φόρων μπορεί να φέρει τη γενική ευημερία. Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση μειώνει τους φόρους των εύπορων και ψαλιδίζει τις κοινωνικές υπηρεσίες προς τους αδύναμους οικονομικά. Αυτό όμως διαπιστώνεται συνήθως στο... ταμείο, κάτι που παίρνει χρόνο για να συμβεί.

Η κυβέρνηση επωφελείται από τη συντηρητική στροφή μεγάλου μέρους της ελληνικής κοινωνίας. Η συστηματική συστηματική προπαγάνδα, η διάψευση της ελπίδας που εκπροσώπησε ο ΣΥΡΙΖΑ, ο βαθιά νεοφιλελεύθερος και αντιδραστικός λόγος της ΝΔ ως αντιπολίτευστς και ως κυβέρνησης, καθώς και η μισανθρωπία που γεννάει ο νεοφιλελεύθερισμός, συνιστούν τις αιτίες μιας συντηρητικής στροφής που έχει δύο εκδηλώσεις. Πρώτον, πολίτες με ιστορική ιδεολογική αναφορά στον κεντρώο χώρο προσχωρούν στο στρατόπεδο της Νέας Δημοκρατίας – προσχώρηση που δεν μοιάζει ευκαιριακή. Δεύτερον, μεγάλη μερίδα της

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

- Αγωνίζόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τη δικτατορία των αγορών και την εμπορευματοποίηση της ζωής μας, για μια κοινωνία ίσης ελευθερίας και ελεύθερης ισότητας, για την κοινωνική απελευθέρωση και τον κομμουνισμό.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό, για την ενότητα των εργαζομένων πέρα από σύνορα και πατρίδες, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το μιλιταρισμό, στο πλευρό όλων των λαών και των κινημάτων που παλεύουν ενάντια στην κατοχή, για την εθνική αυτοδιάθεσή τους.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις, το σεξισμό, την ομοφοβία και την πατριαρχία, εμφορούμενεσ-οι από το φεμινιστικό «μια αναγκαία σύγκρουση για ένα κοινό μέλλον», για έναν κόσμο όπου ο προσωπικός αυτοκαθορισμός θα αποτελεί προϋπόθεση της συλλογικής ευτυχίας.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στη λεηλασία του περιβάλλοντος και τη νεοφιλελεύθερη αρπακτικότητα, για την εφαρμογή ενός διεθνούς σχεδίου ολιγαρκούς αφθονίας, πίπιων μορφών ενέργειας, ισόρροπης ανάπτυξης και διεθνούς αλληλεγγύης.
- Αγωνίζόμαστε για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με την οπτική τόσο της βελτίωσης της ζωής των κυριαρχούμενων τάξεων όσο και της διεύρυνσης των χώρων ελευθερίας των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων.
- Αγωνίζόμαστε για την ανασύνθεση και την αντεπίθεση του κοινωνικού κινήματος, τη δημιουργία συγκρουσιακών ανατρεπτικών υποκειμένων, για μια Αριστερά αντικαπιταλιστική, διεθνιστική και ελευθεριακή.

Μητσοτάκης αλλά αρχίζει να φθείρεται

βάσης και των στελεχών της ΝΔ υιοθετεί ανοιχτά ακροδεξιές και φασίσουσες θέσεις. Αυτή η δεύτερη έκφραση της δεξιάς στροφής είναι σαφώς η πιο επικίνδυνη γιατί «έλκει» την κυβέρνηση και το πολιτικό σύστημα εν γένει σε πολύ σκοτεινές διαδρομές. Σε κάθε περίπτωση, η πολιτική υπεροχή της ΝΔ αντανακλά ως ένα βαθμό την ιδεολογική κίνηση μέσα στην κοινωνία.

Η υποστήριξη από το σύνολο των ΜΜΕ δίνει πολιτικό «αέρα» στην κυβέρνηση. Είναι μια από τις λίγες φορές στην πρόσφατη ιστορία όπου το σύνολο σχεδόν των ΜΜΕ κρατάει φιλοκυβερνητική στάση, σε προκλητικό βαθμό μάλιστα. Για την ακρίβεια, τα μεγάλα εμπορικά ΜΜΕ εμφανίζονται ως «δραγανό» της Νέας Δημοκρατίας κατ' αντιστοιχία των παραδοσιακών κομματικών οργάνων της Αριστεράς. Ο έλεγχος και πολύ περισσότερο η χειραγώηση της πληροφόρησης δημιουργούν ευνοϊκό κλίμα. Βεβαίως, όπως έδειξε το δημοψήφισμα το 2015, η δύναμη των ΜΜΕ δεν είναι πλέον τόσο μεγάλη όσο νομίζουν οι άνθρωποι τους και ο πολιτικός κόσμος. Να σημειωθεί ότι το σημερινό τοπίο στην ενημέρωση δεν έχει διαμορφωθεί μόνο από τις επιχειρηματικές προσδοκίες και την ιδεολογική τοποθέτηση των ιδιοκτητών των Μέσων, αλλά και από την εντελώς καταστροφική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στο συγκεκριμένο χώρο.

Η πολιτική αμηχανία του ΣΥΡΙΖΑ δίνει χώρο στην κυβέρνηση. Τέσσερις μήνες μετά τις εκλογές, ο ΣΥΡΙΖΑ μοιάζει ακόμα ζαλισμένος. Στην Κουμουνδούρου ούτε έχουν καταλήξει σε κοινό συμπέρασμα γιατί έχασαν ούτε έχουν διαμορφώσει μια συνεκτική πολιτική γραμμή – αυτά τα δύο πάνε μαζί βέβαια. Ο ΣΥΡΙΖΑ μετεωρίζεται μεταξύ της υπεράσπισης των μνημονιακών κυβερνητικών πεπραγμένων του και της αντινεοφιλεύθερης κριτικής της πολιτικής παράδοσής του. Την ίδια στιγμή, το περίφημο άνοιγμα στα νέα μέλη παρήγαγε εντέλει περισσότερη εσωστρέφεια, η οποία μάλιστα πήρε ορισμένες φορές χαρακτηριστικά κυνηγού μαγισσών.

Η εξωκοινοβουλευτική Αριστερά δεν ενισχύει τη συνοχή και την ιδεολογική αυτοπεποίθηση των αγωνιζόμενων τμημάτων της κοινωνίας. Σταθερά διαιρεμένη και εσωστρεφής, αρνείται πεισματικά να αναλάβει την ευθύνη να μπει με ηγεμονικό τρόπο μπροστά στους αγώνες, να διαμορφώσει ένα σχέδιο αντίστασης, τόσο στα μέτρα της κυβέρνησης όσο και στην ιδεολογική ηγεμονία του νεοφιλεύθερισμού. Δεν μπορεί να δώσει, δηλαδή, ανατρεπτική προοπτική στις αντιστάσεις που ξεσπάνε, να γίνει το

σημείο πολιτικής αναφοράς όσων οργίζονται με την κυβερνητική πολιτική.

Οι ρωγμές

Ωστόσο, παρά την αδιαμφισβήτητη ισχύ της, η κυβέρνηση εμφανίζει τα πρώτα σημάδια φθοράς.

Το προσφυγικό εξελίσσεται σε υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα για την κυβέρνηση αυτή τη στιγμή. Παρά την επιστροφή των παρανόμων και δυνάμει θανατηφόρων push back (βίαιη αποτροπή) στο Αιγαίο, οι αφίξεις προσφύγων και μεταναστών αυξάνονται. Στα στρατόπεδα στα νησιά ο συνωστισμός και η έλλειψη υποδομών δημιουργούν συνθήκες πρωτοφανών αθλιότητας – αν και αυτό το «πρωτοφανής» το έχουμε πει πολλές φορές από το 2016 και κάθε φορά τα πράγματα γίνονται χειρότερα... Η κυβέρνηση πέρασε στη Βουλή ένα νέο νόμο που περιορίζει με σκανδαλώδη τρόπο το πολιτικό όσυλο, σε αντίθεση με τις διεθνείς συνθήκες. Το πολιτικό πρόβλημα της ΝΔ όμως δεν είναι από τα αριστερά, αλλά από τα δεξιά. Προεκλογικά η ΝΔ είχε υποσχεθεί την αποσυμφόρηση των νησιών. Εντούτοις, στους τέσσερις μήνες της διακυβέρνησης Μητσοτάκη οι αιτούντες όσυλο στα νησιά του Βορείου Αιγαίου διπλασιάστηκαν, κάτι που προκαλεί ρωγμή στην κυβερνητική αξιοποίησία. Ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα για την κυβέρνηση είναι οι τοπικές αντιδράσεις στην εγκατάσταση προσφύγων που μεταφέρονται από τα νησιά. Εκτός από τους καθαρόδαιμους φασίστες, στις αντιδράσεις πρωτοστατούν δημάρχοι και ψηφοφόροι της Νέας Δημοκρατίας οι οποίοι υιοθετούν ανοιχτά ακροδεξιά και φασίσουσα ρητορική («να τους πάτε στα ξερονήσια να τους ρίχνετε σάντουιτς με το ελικόπτερο»). Πέρα από αυτή καθαυτή τη δυσχέρεια που προκαλούν στην προσπάθεια αποσυμφόρησης των νησιών, αυτές οι αντιδράσεις φέρνουν την κυβέρνηση σε σύγκρουση με την «κοινωνική» Νέα Δημοκρατία. Σύγκρουση που έχει πολιτικό κόστος και ενδεχομένως μεσοπρόθεσμα να δώσει νέες ευκαιρίες σε ακροδεξιά μορφώματα.

Οι διορισμοί πολιτευτών της ΝΔ σε θέσεις του κρατικού μηχανισμού υπονομεύουν το αφήγημα της «αξιοκρατίας». Η «αξιοκρατία» σε συνδυασμό με την αποκομματικοποίηση του κράτους και την «αριστεία», είχαν γίνει προεκλογικές σημαίες της Νέας

Δημοκρατίας. Τελικά από την τοποθέτηση ενός αποτυχημένου πολιτευτή στο Μετρό μέχρι την ανάθεση του ΚΕΘΕΑ σε έναν πανελίστα της Τατιάνας, απεδείχθη ότι το πολιτικό σύστημα δεν χάνει τα χαύγια του. Η συνειδητοποίηση ότι οι «άξιοι» και οι «άριστοι» δεν πήταν παρά τα δικά μας γαλάζια παιδιά, συνιστά πλήγμα στην εικόνα της κυβέρνησης. Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι και αυτό το πλήγμα είναι από τα δεξιά. Ο τεχνοκρατισμός και η πολιτική ουδετερότητα είναι οι μεταφρέσεις πίσω από τις οποίες κρύβονται ο αστισμός και η δεξιά μεροληψία.

Η κινηματική αντιπολίτευση αρχίζει να δημιουργεί γεγονότα. Είτε στους δρόμους είτε στο δημόσιο διάλογο, η ριζοσπαστική αντίσταση δεν είναι φωνή βιώντος εν τη ερήμω. Είναι παρούσα και καταφέρνει να κάνει αισθητή την παρουσία της στους αγώνες για το όσυλο και την καταστολή, στην ανατρεπτική κριτική και την εικονοκλαστική σάτιρα απέναντι στις οποίες η εξουσία εμφανίζεται σκανδαλισμένη και αμήχανη. Η προφανής έλλειψη στρατηγικού σχεδίου δεν λειτουργεί ανασταλτικά σε ένα νεανικό χειραφετησιακό πάθος που ρίχνει ξανά μετά από καιρό τις πρώτες αχτίδες στην ελπίδα.

Η οικονομία

Η τύχη της κυβέρνησης θα κριθεί βέβαια σε βάθος χρόνου στην οικονομία. Όχι γενικά και αόριστα στους οικονομικούς δείκτες, αλλά στο πώς αντιλαμβάνονται τα νοικοκυριά την οικονομική τους κατάσταση. Αν οι πολλοί αισθανθούν ότι η κατάστασή τους βελτιώνεται, η κυβερνητική ισχύς θα διατηρηθεί. Τα πρώτα δείγματα της κυβερνητικής πολιτικής δείχνουν ότι κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά απίθανο να συμβεί. Το οικονομικό πρόγραμμα της ΝΔ, πατώντας πάνω στα μνημονιακά πεπραγμένα του ΣΥΡΙΖΑ, φιλοδοξεί να βαθύνει ακόμα περισσότερο τη νεοφιλεύθερη αντεπανάσταση. Δηλαδή να οξύνει τις ανιστητές και να υποβαθμίσει ακόμα περισσότερο τις δημόσιες υπηρεσίες. Αναπότρεπτα η κυβερνητική πολιτική θα προκαλέσει δυσαρέσκεια και αγανάκτηση. Το να μετατραπούν η δυσαρέσκεια και η αγανάκτηση σε κοινωνική αντίσταση και, πολύ περισσότερο, σε προοπτική διεξόδου, θα είναι το ζητούμενο της επόμενης περιόδου.

Γιάννης Αλμπάνης

«Δεξιά παλινόρθωση»

Καμία επιστροφή

Η κρίση του ευρωπαϊκού συνοριακού καθεστώτος, που εκδηλώθηκε το μακρύ καλοκαίρι της μετανάστευσης του 2015 ως κρίση της Σένγκεν και του Δουβλίνου, είναι εδώ. Η σχετική σταθεροποίηση στα τέσσερα περασμένα χρόνια ήταν αποτέλεσμα αποσπασματικών και αντιφατικών πολιτικών, οι οποίες περισσότερο μετέθεσαν και άλλαξαν τις μορφές εκδήλωσής της, μακράν από το να την επιλύσουν. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το μεταναστευτικό έχει καταστεί κεντρικό σημείο ασυμφωνίας, αδυναμίας διαμόρφωσης συναινέσεων και, άρα, συντονισμένων πολιτικών.

Ο αντιμεταναστευτισμός, μετά την υποχώρησή του στην πρώτη περίοδο που ακολούθησε το καλοκαίρι του '15, επανέκαμψε και λαμβάνει νησεμονικά χαρακτηριστικά, καθώς στη βάση του συγκροτείται ένα διευρυμένο νεοσυντηρητικό μπλοκ, που εκτείνεται από τμήματα της παραδοσιακής Δεξιάς έως νεοφασιστικά μορφώματα τύπου Σαλβίνι και Ορμπάν. Παρά τις μεγάλες τους διαφορές, οι δυνάμεις αυτές ενοποιούνται στην απάτηση μιας πολιτικής πυγμής στο μεταναστευτικό και καταφέρουν να παρασύρουν τους συσχετισμούς δύναμης σε όλη την Ευρώπη. Στην ενίσχυση του αντιμεταναστευτισμού σημαντικό ρόλο παίζει η δυσμενής διεθνής συγκυρία έντασης και πολεμικών συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή και ιδιαίτερα η τροπή στον πόλεμο της Συρίας, με την επίθεση της Τουρκίας στη Ροζάβα, και ο «ενεργειακός ανταγωνισμός» στην Ανατολική Μεσόγειο, που συνοδεύονται από την (επιτυχή) χρήση του μεταναστευτικού ζητήματος ως διπλωματικού όπλου και απελής στους Ευρωπαίους από το καθεστώς έκτακτης ανάγκης του Ερντογάν.

Βεβαίως, δεν πρέπει να υποτιμάται το γεγονός ότι στην περίοδο αυτή το αντιρατσιστικό κίνημα στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ κ.α. συσπείρωσε πολλές χιλιάδες ανθρώπων και αναβάθμισε τη δράση του. Οι αντιρατσιστικοί και μεταναστευτικοί αγώνες, ωστόσο, δεν μπόρεσαν να συγκροτήσουν τις πολιτικές συμμαχίες που θα τους δώσουν τη δυνατότητα αποτελεσματικής απόκρουσης της αυταρχικής στροφής και της θανατοπολιτικής των συνόρων. Η αδυναμία αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο στρατηγικό έλλειμμα της Αριστεράς και του α/α χώρου την περίοδο μετά την πήττα των κινημάτων κατά της λιτότητας και του σχεδίου προοδευτικών κυβερνήσεων στο νότο της Ευρώπης. Αποτελεί δε γενικότερη έκφραση της απουσίας ενός απελευθερωτικού κοινωνικού οράματος που να συσπειρώνει τους καταπιεσμένους-ες και της τάσης τμημάτων της Αριστεράς να έλκονται από λογικές «επιστροφής στην εθνική κυριαρχία» σε βάρος του διεθνισμού και της ταξικής αλληλεγγύης.

πολιτικές ένταξης και με τη μονιμοποίηση της λογικής του προσφυγικού στρατοπέδου. Επίσης, για πρώτη φορά στην Ελλάδα και για ένα μικρό διάστημα, λειτούργησε ένα σχετικά ανεξάρτητο σύστημα ασύλου στα ευρωπαϊκά πρότυπα, που αύξησε την απόδοση ασύλου και ανθρωπιστικού καθεστώτος σε κάποιες κατηγορίες προσφύγων, αλλά, καθώς παρέμεινε ουσιαστικά αποκλειστικός τρόπος νομιμοποίησης της παραμονής, ήταν κι αυτό καταδικασμένο να μπλοκάρει υπό το βάρος των αιτήσεων.

Δεξιά κανονικότητα

Η μεταναστευτική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας είναι αναμφισβίτητα μέρος της αυταρχικής στροφής. Η πρώτη υπουργική απόφαση της νέας κυβέρνησης τον Ιούλιο αφορούσε το διαχωρισμό των αιτούντων ασύλο από τον υπόλοιπο πληθυσμό ως προς την πρόσβαση στη Δημόσια Υγεία (ΑΜΚΑ) και την υπαγωγή του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής στο Δημόσιας Τάξης. Αμέσως εξαπολύθηκε ένα κύμα αστυνομικών ελέγχων στο κέντρο των πόλεων με κριτήριο την εμφάνιση και το χρώμα δέρματος (racial profiling) και, αμέσως μετά, χτυπήθηκαν οι στεγαστικές καταλήψεις προσφύγων. Ο νέος νόμος για το ασύλο ολοκλήρωσε την εικόνα με την περιστολή, έως το σημείο ουσιαστικής κατάργησης του δικαιώματος στο ασύλο, την επίθεση στα ήδη ισχνά δικαιώματα των αιτούντων ασύλο, τη γενίκευση της διοικητικής κράτησης και των απελάσεων, καθώς και την εισαγωγή μιας σειράς μέτρων πειθάρχησης και επιλεκτικής καταστολής.

Ο Μητσοτάκης βάζει έτσι τέλος στην πολιτική του «πραγματιστικού ανθρωπισμού» του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος είχε διατηρηθεί έναν λόγο συμπονετικού ανθρωπισμού, την ίδια στιγμή που δεσμευόταν στην πολιτική των Hot Spot και της Ευρωτουρκικής Συμφωνίας, καθώς και των παράνομων επαναπροωθήσεων στον Έβρο. Οι σκληρές πολιτικές «συγκράτησης των ροών» και η βαρβαρότητα της «αποθάρρυνσης της μετανάστευσης», μέσω του εγκλωβισμού των νεοεισερχόμενων προσφύγων στα νησιά, συνοδεύτηκε από μια πιο φιλελεύθερη πολιτική στην ηπειρωτική Ελλάδα, ώστε επί των ημερών του ΣΥΡΙΖΑ περιορίστηκε η αστυνομική αυθαιρεσία, ικανοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό το αίτημα για πρόσβαση των προσφύγων στη δημόσια υγεία και, σε πολύ μικρότερο βαθμό, στα σχολεία και δημιουργήθηκε ένα στρεβλό, «ΜΚΟποιημένο» σύστημα κοινωνικών υπηρεσιών, χωρίς βέβαια πλήρη δικαιώματα και

Η συνταγή της Νέας Δημοκρατίας εύλογα θυμίζει αυτήν της περιόδου 2012-2015, έναν αυταρχικό/ακροδεξιό νεοφιλεύθερισμό, όπου η γενικευμένη κοινωνική ανασφάλεια από τις νεοφιλεύθερες πολιτικές επιχειρείται να αντισταθμιστεί με την παραδειγματική επιτέλεση στο δημόσιο χώρο της «επιστροφής του κράτους» της Τάξης και της ασφάλειας στο σώμα του ξένου και του διαφορετικού. Αυτή η ωστόσο είναι μια μόνο πτυχή και, παρά την απέχθεια που δημιουργεί η ενίσχυση του ρατσιστικού λόγου και της καταστολής, δεν πρέπει να περιοριστούμε στην επιφάνεια της δημόσιας πολιτικο-ιδεολογικής αντιπαράθεσης, η οποία, δεδομένου του δυσμενού συσχετισμού, οδηγεί πιθανόν σε έναν έωρασμό της περιόδου του ΣΥΡΙΖΑ.

Η μονιμοποίηση της κρίσης

Χωρίς να πέσουμε σε ισοπεδωτικές λογικές κίσων αποστάσεων, οφείλουμε να εστιάσουμε στα στοιχεία συνέχειας της μεταναστευτικής πολιτικής, η οποία εκτός από τα εθνικά ακροατήρια ήταν και παραμένει εξαρτημένη από την ευρωπαϊκή πολιτική συνόρων και διαπερνάται από τις συγκρούσεις και τις αντιφάσεις της. Είναι επίσης πολιτικά κρίσιμο να μην παρασυρόμαστε στην αφήγηση της επιστροφής σε κάποιου είδους «κανονικότη-

Θύέλλης

και μεταναστευτικό στην κανονικότητα

τα», έστω σκληρής και ρατσιστικής. Η κρίση απέχει πολύ από το να έχει επιλυθεί και το αντιρατσιστικό κίνημα και η Αριστερά οφείλουν να πιάσουν το νήμα στην ανάλυση και στους αγώνες που αναδύονται και θα αναδυθούν σε τοπικό και διεθνικό επίπεδο.

Ανεξάρτητα από όσα διακρύνεται και επιδιώκει η νέα κυβέρνηση και τα στελέχη της, η Ελλάδα είναι αδύνατο να μπορέσει να θωρακιστεί κατά το πρότυπο της Ουγγαρίας. Ήταν και θα είναι βασική χώρα εισδόου και τράνζιτ και, ως εκ τούτου, θα παραμείνει δεσμευμένη σε μια «κοινή ευρωπαϊκή» πολιτική ελέγχου και διαμοιρασμού της μετανάστευσης, καταδικασμένη να πολιτεύεται σε διακυβερνητικό επίπεδο με διαρκείς εκκλήσεις για «ευρωπαϊκή αλληλεγγύη» και να συντονίζεται στις πολιτικές των χωρών του πυρήνα της Ευρώπης και ιδιαίτερα της Γερμανίας. Αναπόφευκτα, κεντρικές παράμετροι για την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας είναι η συνεχίζομενη κρίση της Σένγκεν και του Δουβλίνου, η αποκλίνουσα πολιτική των χωρών της ΕΕ και, ιδιαίτερα, η βαθιά κρίση του πυρήνα της διαχείρισης της μετανάστευσης στην Ελλάδα μετά το 2015, συνδυασμού των Hot-Spot και της Ευρωτουρκικής Συμφωνίας.

Ο νέος νόμος για το άσυλο συνοψίζει το πέρασμα σε πολιτικές καταστολής και περιστολής δικαιωμάτων, αλλά διαπερνάται ταυτόχρονα από την κρίση των πολιτικών διαχείρισης, για την οποία περιορίζεται στην επαναδιατύπωση των ίδιων στόχων και μέσων που είχαν τεθεί το 2015 με την υιοθέτηση της «ευρωπαϊκής προσέγγισης των Hot-Spot». Στο κέντρο της παραμένει η παρεμβολή κατά τη διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, μιας καινοφανούς διαδικασίας παράκαμψης/παραβίασης της πρόσβασης στο άσυλο, στη βάση εξωτερικών του ασύλου κριτηρίων εθνικότητας και ποσοστών αναγνώρισης σε μια fast-track διαδικασία τριών εβδομάδων (admissibility check).

Βέβαια, η λογική του Hot Spot ή συγκεντρωτική για όλη την Ευρώπη διαχείριση της μετανάστευσης στα εξωτερικά σύνορα σε συνδυασμό με συμφωνίες επαναπροώθησης με «ασφαλείς τρίτες χώρες» φαίνεται εξαρχής υπονομευμένη, έχοντας εδώ και τέσσερα χρόνια αποτύχει, με μεγάλο κόστος σε ανθρώπινες ζωές και με τις τοπικές κοινωνίες να εξωθούνται στη σύγκρουση και το ρατσισμό. Βεβαίως, λύση δεν μπορούν να δώσουν όσα καινούρια φέρνει ο νόμος: ούτε η γενίκευση της κράτησης, ούτε η αύξηση των απελάσεων, ούτε ο διαμοιρασμός σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ούτε οι «οικειοθελείς επιστροφές» του Διεθνούς Οργανισμού Με-

τανάστευσης. Και την ίδια στιγμή το μόνο μέτρο «αποσυμφόρησης» των νησιών, η μεταφορά «ευάλωτων» προσφύγων στην ηπειρωτική Ελλάδα, συναντά σημαντικά εμπόδια καθώς η κυβέρνηση της ΝΔ βρίσκεται αντιμέτωπη (και υποχωρεί) στις ρατσιστικές κινητοποιήσεις των δικών της δημάρχων ενάντια στην εγκατάσταση των προσφύγων.

Υπονομευμένες επίσης φαίνεται να είναι οι διάφορες «καινοτομίες» του νόμου, οι περισσότερες των οποίων καταφανώνται στον υπάρχει

δεν υπάρχει «μηδενική μετανάστευση» και προωθεί διαδικασίες αποτροπής και επιλογής που χρειάζονται ένα πλέγμα τόσο μέτρων καταστολής όσο και πολιτικών διαχείρισης πληθυσμού (όπως συμφωνίες με «τρίτες ασφαλείς χώρες» για απελάσεις, διαμοιρασμός στο εσωτερικό της), πολιτικές που ωστόσο δεν μπορεί να συγκροτήσει ή έχουν καταρρεύσει και επιχειρεί ανεπιτυχώς να ανασυγκροτήσει.

Στα παραπάνω αναδεικνύονται ορισμένες

υπαγορευτεί από τη Γερμανία και αφορούν μέτρα που έχουν εφαρμοστεί εκεί και μεταφέρονται μηχανιστικά ως «συνταγή επιτυχίας». Χαρακτηριστικότερα και παλαιότερα είναι η γενίκευση του γεωγραφικού περιορισμού και ο αποκλεισμός των αιτούντων άσυλο από την εργασία, ώστε να μην δημιουργούν κοινωνικούς δεσμούς πριν από την έκβαση του ασύλου. Πιο πρόσφατα, μετά το 2015, είναι τα μέτρα πειθάρχησης, όπως τα κριτήρια «συνεργασμότητας με τις αρχές» και η υποχρεωτική παραμονή σε στρατόπεδα που οι αρχές ορίζουν, με ποινή διακοπής της διαδικασίας ασύλου. Πρόκειται για κυρικές μεθοδεύσεις που με την πρόσφαση του εξορθολογισμού και των «εύτακτων διαδικασιών» προσφέρουν στους κρατικούς μηχανισμούς – και σε κάθε υπόληπτο ξεχωριστά εργαλεία επιλεκτικής και εξατομικευμένης πειθάρχησης και τιμωρίας.

Είναι σαφές ότι ο νόμος δεν προτείνει κάποια ουσιαστική αλλαγή στο σύστημα διαχείρισης και τα αδιέξοδά του δεν είναι δυνατό να αντισταθμιστούν απλώς με μεγαλύτερης έντασης φύλαξη των συνόρων. Έχει αποδειχτεί ότι η στρατιωτικοποίηση των συνόρων και η «αποθάρρυνση μέσω της εξαθλίωσης» από μόνες τους δεν μπορούν να οδηγήσουν στα αποτελέσματα που οι θιασώτες τους υποστηρίζουν, εκτός και αν αγγίζουν ακραία επίπεδα και συνοδευτούν από μια περισσότερο φασιστικού τύπου κοινωνική κινητοποίηση (βλ. Σαλβίνι). Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι

από τις βασικές εκφάνσεις της κρίσης διαχείρισης της μετανάστευσης, οι οποίες ορίζουν βασικούς χώρους πολιτικής αντιπαράθεσης, όπως τη διάσωση στη θάλασσα και τα ασφαλή περάσματα, τη διασφάλιση της πρόσβασης στο άσυλο, τη διοικητική κράτηση, το γεωγραφικό περιορισμό και το δικαίωμα στη μετακίνηση, την απονομοποίηση και ποινικοποίηση της μετανάστευσης, τη σχέση εξαίρεσης δικαιωμάτων και εργασιακής υπερεκμετάλλευσης, ζητήματα στέγασης και κοινωνικών δικαιωμάτων κ.λπ. Πρόκειται για σημεία έντασης και πεδία παρέμβασης όπου το αντιρατσιστικό κίνημα κινητοποιείται σε πολλές χώρες και σε ένα βαθύ δημιουργεί σχέσεις, κοινές καμπάνιες και δίκτυα. Ωστόσο, από τις αντιφάσεις, τη χρεοκοπία των επίσημων πολιτικών και την πολύμορφη κρίση της ΕΕ κυοφορούνται περισσότεροι κίνδυνοι παρά δυνατότητες, ενώ οι ευκαιρίες και η πρωτοβουλία των κινήσεων περνάει στον αντιμεταναστευτισμό της άκρας Δεξιάς και του ακραίου κέντρου. Η αντιστροφή της κατάστασης είναι μια δύσκολη προσπάθεια που μπορεί να ξεκινήσει με την προϋπόθεση η Αριστερά και το κίνημα να ξεφύγουν από λογικές ανάθεσης, υποβάθμισης και «θεματικότητας» του μεταναστευτικού και να επιχειρήσουν να διαμορφώσουν μια προοπτική κοινού χειραφετητικού αγώνα ντόπιων και μεταναστών-ριών εργαζομένων.

Γιώργος Μανιάτης

39 μήνες City Plaza: Ένα εγχείρημα

Στις 22 Απρίλη 2016 η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στους Οικονομικούς και Πολιτικούς Πρόσφυγες κατέλαβε το άδειο κτίριο του ξενοδοχείου City Plaza με διπλό στόχο: αφενός να δημιουργήσει ένα χώρο ασφαλούς και αξιοπρεπούς στέγασης προσφύγων στο κέντρο της πόλης και αφετέρου ένα κέντρο αγώνα ενάντια στο ρατσισμό, τα σύνορα και τον αποκλεισμό. Για την ελευθερία της μετακίνησης και το δικαίωμα στην παραμονή.

Η απόφαση της κατάληψης πάρθηκε σε μια πολύ συγκεκριμένη πολιτική συγκυρία. Ένα μήνα μετά την υπογραφή της Ευρωτουρκικής Συμφωνίας, που σφράγισε το τέλος του «καλοκαιριού της μετανάστευσης» και μετέτρεψε τα νησιά του Αιγαίου σε ιδιότυπες φυλακές και την ηπειρωτική Ελλάδα σε τόπο εγκλωβισμού για παραπάνω από 60.000 ανθρώπους χωρίς στοιχειώδεις υποδομές για τη διαβίωσή τους.

Το CP απέδειξε στην πράξη ότι η κρατική πολιτική «φιλοξενίας» των προσφύγων είναι ένα μείγμα σκληρότητας, ανικανότητας και σκοπιμότητας. Εκεί που το κίνημα αλληλεγγύης, χωρίς μηχανισμούς, χωρίς καμία χρηματοδότηση από επίσημους φορείς, χωρίς «ειδικούς» και υπαλλήλους, κατόρθωσε να συγκροτήσει έναν από τους καλύτερους χώρους στέγασης στο κέντρο της πόλης, το κράτος συνέχιζε να πορεύεται με τον εγκλωβισμό των προσφύγων σε πρόχειρους καταυλισμούς και σκηνές στην ηπειρωτική χώρα και με την επιβολή ενός συστήματος εξαίρεσης δικαιωμάτων, εγκλωβισμού κράτησης των προσφυγών, σε hot spots στα νησιά υπό τη σκιά της απέλασης.

Αυτή η αντίθεση ήταν το κρίσιμο στοιχείο που ενέπνευσε και οδήγησε στη μαζική υποστήριξη του CP στην αρχή της λειτουργίας του από αγωνιστέριες, οργανώσεις/συλλογικότητες της Αριστεράς και της κοινωνίας, καθώς και από ένα ανθρώπινο δυναμικό που δραστηριοποίησε κινηματικά για πρώτη φορά μέσω αυτού. Φυσικά, λόγω και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ξενοδοχείου, δεν έλειψαν οι δήθεν εξ αριστερών επιθέσεις, οι οποίες συντασσόμενες πλήρως με την αφήγηση της ιδιοκτήτριας και προσδεμένες στη μικροαστική ρητορική περί του «υπέρτατου ανθρώπινου δικαιώματος στην ιδιοκτησία», έφτασαν να λοιδορούν το εγχείρημα, διαδίδοντας θεωρίες συνωμοσίας (από το ότι «τα πάρνουμε» από τον Σόρος, τον ΣΥΡΙΖΑ, το γερμανικό κράτος, μέχρι το ότι διακινούμε ναρκωτικά, όπλα, κάνουμε εμπόριο παιδιών και πορνεία), συκοφαντώντας τη συλλογικότητα και συναγωνιστές-ριες που συμμετέχουν σε αυτό.

Ταυτόχρονα το City Plaza λειτούργησε ως κέντρο αγώνα. Με στόχο τη διεθνή καταγγελία της αντιπροσφυγικής πολιτικής της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και της ΕΕ, αναδείχθηκαν θέματα όπως οι θεσμικές

ευθύνες για ναυάγια με απώλειες σε ανθρώπινες ζωές, η ολιγωρία ή και παρεμπόδιση της διάσωσης στη θάλασσα, η ακολουθούμενη πρακτική των παράνομων επαναπρωθήσεων στον Έβρο και το Αιγαίο, οι συνθήκες εγκλεισμού στα Hot Spot. Στο χώρο του City Plaza διοργανώθηκαν δεκάδες ανοιχτές συζητήσεις με καλεσμένους-ες γνωστούς διανοούμενους από όλο τον κόσμο, όπως η Τζαύντιθ Μπάτλερ, η Άντζελα Ντέιβις, ο Ντέιβιντ Χάρβεϊ, ο Αλέν Μπαντιού, ο Σάντρο Μετσάντρα κ.ά. Στόχος όμως δεν ήταν μόνο η ανάδειξη ζητημάτων που σχετίζονταν με τους μεταναστευτικούς αγώνες, αλλά και η σύνδεση με τους αγώνες των ντόπιων. Στις πορείες της Πρωτομαγιάς, του Πολυτεχνείου, στις αντιφασιστικές και φεμινιστικές διαδηλώσεις, το μπλόκ του City Plaza ήταν παρόν αυτά τα τρία χρόνια.

Η κοινότητα του City Plaza: πρακτικές, δικαιώματα, συνεργασία

Η απάντηση στο ερώτημα τι είναι το City Plaza είναι γνώστη στις χιλιάδες των ανθρώπων που πέρασαν τις πόρτες του: Το CP είναι ένα εγχείρημα για την πραγμάτωση μιας αντίληψης καθημερινής ζωής που στοχεύει στη χειραφέτηση των «από κάτω», στη συγκρότηση ενός χώρου ελευθερίας, ο οποίος να υλοποιεί έμπρακτα μια πλευρά της κοινωνίας που οραματίζόμαστε.

Ως τρόπο λειτουργίας εξέφρασε μια πολιτική της καθημερινής ζωής που βρίσκεται σε αντίθεση με το μοντέλο διαχείρισης της μετανάστευσης και ιδιαίτερα της «ΜΚΟπίησης» της. Στο επίκεντρο της εθελοντικής συνεισφοράς χρόνου, δυνάμεων και συναισθημάτων δεν τέθηκε η «προσφορά υπηρε-

σιών» προς «ευάλωτους», αλλά η προσπάθεια καταπολέμησης της ανασφάλειας και του φόβου, η ενδυνάμωση και η δημιουργία αυτοπειόθησης και εμπιστοσύνης στη συλλογικότητα. Η βοήθεια προς τους πρόσφυγες επαναπολιτικοποίηση – έγινε αλληλεγγύη και κοινός αγώνας. Σε προτεραιότητα τέθηκαν στοιχεία αυτοργάνωσης, κοινής ευθύνης και απόφασης, αλλά και μια διαρκής έγνοια αναστοχασμού σε σχέση με τις πολλαπλές ανισότητες που διαπερνούν τις σχέσεις εντός του εγχειρήματος: εντοπιότητα, τάξη, φύλο, γλώσσα, εκπαίδευση κ.λπ.

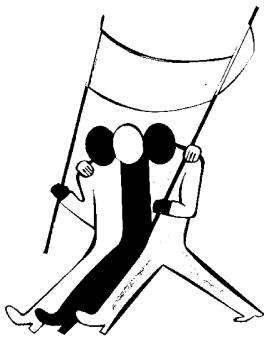
Η καθημερινότητα του CP βασίστηκε στην αρχή της συμμετοχικής οργάνωσης και των συλλογικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων και λειτουργίας, διαδικασίες εξαιρετικά σύνθετες όταν υλοποιούνται σε μια κοινότητα 350 ανθρώπων που μιλούν διαφορετικές γλώσσες, έχουν διαφορετική εθνοτική, ταξική, κοινωνική προέλευση και διαφορετικά σχέδια για το μέλλον. Τα τακτικά συντονιστικά, οι συνελεύσεις Σπιτιού και οι ομάδες εργασίας (Υποδοχής, Εκπαίδευσης, Απασχόλησης Παιδιών, Ιατρείου, Κουζίνας, Περιφρούρησης, Οικονομικών, Καθαριότητας, Επικοινωνίας, Χώρος Γυναικών) αποτέλεσαν τους βασικούς τόπους λήψης και υλοποίησης αποφάσεων.

Στους 39 μήνες λειτουργίας στο City Plaza φιλοξενήθηκαν πάνω από 2.500 μετανάστες-ριες από 13 διαφορετικές χώρες. Από τα 126 δωμάτια του ξενοδοχείου περίπου τα 100 στέγαζαν 350 μετανάστες-ριες ανά περίοδο, ενώ τα υπόλοιπα 26 λειτουργούσαν είτε ως κοινόχρηστοι χώροι είτε για τη στέγαση αλληλεγγύων από όλο τον κόσμο. Ήταν άλλωστε μια πολιτική επιλογή το City Plaza να μην είναι ένας χώρος στέγασης «για» τους πρόσφυγες αλλά ένας χώρος συγκατοίκησης και κοινής καθημερινότητας.

Δεν θα δώσουμε στατιστικές που να μιλούν, όμως, για χώρες καταγωγής, ηλικίες ή «ευάλωτες» περιπτώσεις. Αντίθετα, θα παραθέσουμε «στατιστικά» στοιχεία για τους τεράστιους πόρους που το ανταγωνιστικό κίνημα κατάφερε να κινητοποιήσει για να κρατηθεί το City Plaza:

- 812.250 ζεστά γεύματα παρασκευάστηκαν από την ομάδα της κουζίνας.
- 74.500 εργατοώρες για βάρδιες περιφρούρησης.
- 28.630 ώρες βαρδιών στη ρεσεψιόν.
- 5.100 ώρες διδασκαλίας γλωσσών και δραστηριοτήτων δημιουργικής απασχόλησης.
- 69.050 χαρτιά υγείας.

Ωστόσο, τα πιο σημαντικά από όσα συνέβησαν δεν μπορούν να μετρηθούν.

6

συγκατοίκησης και αγώνα

Προοφυγικό

Έχουν να κάνουν με ανθρώπινες σχέσεις, με αμοιβαιότητα και αλληλεγγύη, με συναισθήματα και εμπειρίες, με την αισιοδοξία που γεννιέται μέσα από τον κοινό αγώνα.

Το τέλος ενός κύκλου αγώνα, η αρχή ενός νέου

Οι απαιτήσεις ενός τέτοιου εγχειρήματος ήταν πολύ μεγάλες σε πόρους και δυνάμεις. Δεν είναι μια πολιτική κατάληψη ή ένα στέκι που μπορεί να μείνει κλειστό για δύο μέρες ή τον Αύγουστο χωρίς να υπάρξει κανένα ζήτημα. Είναι ένας χώρος που απαιτεί καθημερινά δέσμευση, υπευθυνότητα και παρουσία. Άλλωστε, στη δική μας λογική, η αυτοοργάνωση δεν περιέχει κανέναν αυτοματισμό. Αντίθετα, σημαίνει πολλές ώρες δουλειάς για την οργάνωση, συχνά ατελείωτες διαδικασίες συναπόφασης και άπειρες δυσκολίες. Με άλλα λόγια, η αυτοοργάνωση και η αλληλεγγύη δεν είναι θεωρία. Είναι πράξη στο εδώ και

το τώρα. Πράξη γεμάτη με τις αντιφάσεις και τα προβλήματα της ζωής. Σε μια κοινωνία που ο αυταρχισμός, ο πόλεμος, ο καπιταλισμός και ο ανταγωνισμός μεταξύ των υποτελών είναι κανονικότητα ενώ πολλαπλοί διαχωρισμοί και ιεραρχίες μας διαπερνούν δόλους και δλες, λόγω καταγωγής, φύλου και ταξικής προέλευσης, η αυτοοργάνωση δεν είναι σύνθημα. Είναι αγώνας.

Δυστυχώς, όπως συμβαίνει σε πολλά αυτοοργανωμένα εγχειρήματα, ο ενθουσιασμός, η δέσμευση και η συμμετοχή φθίνουν στο πέρασμα του χρόνου. Ταυτόχρονα, οι υλικοί πόροι που χρειάζεται ένα εγχείρημα τέτοιου μεγέθους – για τρόφιμα, είδη υγεινής, φάρμακα, συντήρηση του κτιρίου – βρίσκονται όλοι και πιο δύσκολα, παρ' όλο που ομάδες αλληλεγγύης και σύντροφοι-ισσες από όλη την Ευρώπη έχουν δείξει εξαιρετική δέσμευση.

Στη Συνέλευση Σπιτιού της 26ης Μαΐου του 2018 συναποφασίστηκε αυτή η κατεύθυνση – όχι χωρίς αντιφάσεις και διαφωνίες – και συζητήθηκαν διεξοδικά οι τρόποι υλοποίησης μιας τέτοιας απόφασης. Από τον Ιούνιο του

2018 και μέχρι τον Ιούλιο του 2019 το City Plaza δεν δεχόταν νέους κατοίκους ενώ στο κλείσιμό του είχαν βρεθεί αξιοπρεπείς εναλλακτικές στέγασης για όλους-ες που διέμεναν εκεί.

Το City Plaza ήταν ένας κρίκος σε μια αλυσίδα αγώνων για την κοινωνική απελευθέρωση. Ένας αγώνας ιδιαίτερος, καθώς εκκινούσε από το μικρό και το καθημερινό, το πώς θα μαγειρευτεί το φαγητό και θα καθαριστεί το κτίριο μέχρι την αντίσταση στο καθεστώς των συνόρων και τις πολλαπλές διακρίσεις. Για όσους-ες συμμετείχαν στο εγχείρημα ήταν μια εμπειρία επαναπροσδιορισμού και αναστοχασμού πάνω στην πολιτική σκέψη και πρακτική, πάνω στις σχέσεις εξουσίας, στην καθημερινή ζωή, στη συμβίωση και τους όρους της, στην αυτοοργάνωση και τις αντιφάσεις της. Αποχαιρετίσαμε το Σιπίτι Πλάζα με μια υπόσχεση: να μεταφέρουμε αυτή την πλούσια εμπειρία, να συνεχίσουμε να εμπλουτίζουμε και να διευρύνουμε τους τρόπους και τους τόπους του κοινού αγώνα.

Όλγα Λαφαζάνη

Νέος Ποινικός Κώδικας

Βήματα προς τα πίσω και προφανείς κίνδυνοι

Ηψηφιση του νέου Ποινικού Κώδικα και του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τον περασμένο Ιούνιο υπήρξε το κύκνειο άσμα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και εξέφρασε ένα αίγμα εξορθολογισμού της αναλογίας εγκλημάτων και ποινών.

Η μεταρρύθμιση υπήρξε σχετικά μετριοπαθής, ωστόσο είχε στοιχεία που μπορούν (ή θα μπορούσαν) να μεταβάλουν ουσιαστικά τα δεδομένα στο χώρο της ποινικής καταστολής.

Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι καταργήθηκε η δυνατότητα μετατροπής της ποινής σε χρήμα, που θέσπιζε μια ανισότητα στη δυνατότητα πληρωμής της ποινής, και αντικαταστάθηκε από την παροχή κοινωφελούς εργασίας.

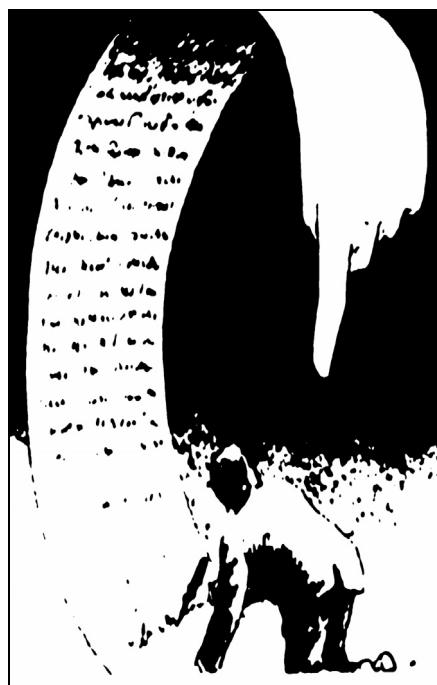
Επίσης, σημαντική υπήρξε η τροποποίηση κάποιων αναχρονιστικών διατάξεων (π.χ. κατάργηση του αδικήματος της βλασφημίας). Λιγότερο συμβολική, αλλά πρακτικά περισσότερο σημαντική, υπήρξε και η ριζική τροποποίηση των δρακόντειων διατάξεων περί καταχραστών του Δημοσίου, που πρόσφατα οδήγησαν στην έκδοση προδήλως ανεπιεικών αποφάσεων, όπως στην περίπτωση της δεκάχρονης κάθειρξης της καθαρίστριας από τον Βόλο.

Η πολιτική αλλαγή της 7/7/2019 αναζητήσει γρήγορα την έκφρασή της και στο επίπεδο της ποινικής καταστολής. Από τις πρώτες μέρες της νέας κυβέρνησης ανεστάλη επ' αριστον η εφαρμογή των διατάξεων του νέου Ποινικού Κώδικα που προβλέπουν την παροχή κοινωφελούς εργασίας είτε ως κύρια ποινή είτε ως τρόπο μετατροπής της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Αυτή η αναστολή ακυρώνει μεγάλο μέρος των δυνητικών θετικών αποτελεσμάτων της προηγούμενης μεταρρύθμισης.

Στη συνέχεια, με το πρόσφατο σχέδιο νόμου που τέθηκε σε διαβούλευση στις 14/10/2019, η παρούσα κυβέρνηση επιχειρεί μια ευρύτερη παρέμβαση στην ποινική δικαιοσύνη. Θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι η παρέμβαση δεν έχει ευρύ ή σαρωτικό χαρακτήρα, καθώς η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που πρότεινε τον νέο ΠΚ πάντα ευρείας προέλευσης και αποδοχής και επομένως δεν πήταν εύκολο να υποστηριχθεί ότι πήταν μια «επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ».

Ωστόσο, με το νέο σχέδιο νόμου προτείνονται αλλαγές που μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις και φέρουν το αποτύπωμα των ιδεοληψιών της σημερινής ΝΔ σε σχέση με τα ζητήματα της ασφάλειας και της τρομοκρατίας.

Κατ' αρχάς, ο νέος Κώδικας Ποινικής

αδίκημα της ένταξης σε τρομοκρατική ομάδα.

Εν προκειμένω, στο νέο ορισμό της τρομοκρατικής πράξης προστίθεται η δυνατότητα να θεωρηθεί ως τέτοια κάθε έγκλημα γενικής διακινδύνευσης, δηλαδή –απλοποιώντας– κάθε πράξη από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος, χωρίς αυτός να έχει εκδηλωθεί στην πράξη. Πρόκειται για κυριολεκτικά υπέρμετρη διεύρυνση του ορισμού, τέτοια ώστε να μπορεί να περιλάβει δυνητικά την πλειονότητα των αδικημάτων του Ποινικού Κώδικα. Ο κίνδυνος μάσκης μαζικών ποινικών διώξεων για το αδίκημα αυτό είναι ορατός και είναι σαφές ότι πρόκειται για την πιο επικίνδυνη από τις νέες διατάξεις.

Επιπλέον, προστίθεται νέα διάταξη στο άρθρο 187Α που –με μια ιδιαίτερα παράδοξη διατύπωση– ποινικοποιεί την πραγματοποίηση ταξιδιού!! αν αυτό διευκολύνει την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων. Πρόκειται για πραγματικά πρωτοφανή διάταξη, η οποία θεωρώ ότι είναι πολύ δύσκολο να σταθεί στην εφαρμογή της και δεν χωρά αμφιβολία ότι θα δεχτεί κριτική από ευρύ φάσμα σχολιαστών. Στην ουσία, το νέο σχέδιο νόμου επιχειρεί να ποινικοποιήσει μια συμπεριφορά που στη χειρότερη περίπτωση θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελεί προπαρασκευαστική ενέργεια για την τέλεση αδικήματος. Όμως, οι προπαρασκευαστικές πράξεις είναι αδιάφορες για το ποινικό δίκαιο και δεν μπορούν να διωχθούν, με εξαίρεση το αδίκημα της εσχάτης προδοσίας. Πέραν αυτού, είναι ευνόητο ότι και εδώ δημιουργείται ένα τεράστιο πεδίο δυνητικής δικαστικής αυθαιρεσίας λόγω και της υπέρμετρης ασάφειας (πι σημαίνει διευκόλυνση) του ορισμού.

Τέλος, ξαναχαρακτηρίζεται ως κακούργημα η απλή κατοχή εκρηκτικών υλών «αν γίνεται στο πλαίσιο διατάραξης κοινής ειρήνης», δηλαδή στο πλαίσιο επεισοδίων. Η εμπειρία των αυθαίρετων συλλήψεων και της απόδοσης συλλήβδην κατηγοριών στο πλαίσιο κοινωνικών βίαιων κινητοποιήσεων δείχνει ότι και εδώ ανοίγεται ένας ολισθηρός δρόμος μαζικών διώξεων για κακουργήματα

Δεν ξέρω αν αυτή θα είναι η τελευταία παρέμβαση της ΝΔ στο χώρο της ποινικής καταστολής. Αν σκεφτούμε το σχετικά πρόσφατο παρελθόν της (π.χ., κουκουλονόμος), αυτό μοιάζει μάλλον δύσκολο. Επομένως, η διατύπωση ενός επίμονου και με κοινωνικές αναφορές αντίλογου παραμένει μια σημαντική και κρίσιμη υπόθεση προκειμένου να αποφευχθεί η μετάβαση σε καταστάσεις δύσκολα αντιστρέψιμες.

Βασίλης Παπαστεργίου
Μέλος του ΔΣ του ΔΣΔ

Κλίμα είναι και γυρίζει

Η τελευταία έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος είναι σαφής. Η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας κατά $1,5^{\circ}\text{C}$ σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα εγκυμονεί τον κίνδυνο μακροχρόνιων και μη αναστρέψιμων αλλαγών, ο περιορισμός της θερμοκρασίας στους $1,5^{\circ}\text{C}$ είναι δυνατός μέσα από τους νόμους της Χημείας και της Φυσικής, αλλά αυτό θα απαιτούσε πρωτοφανείς αλλαγές.

Αλλαγές στη γη, την ενέργεια, τη βιομηχανία, τα κτίρια, τις μεταφορές... Πιστεύουμε πως κανείς από αυτούς που ευθύνονται για την κλιματική κρίση δεν είναι διατεθειμένος να κάνει κάτι προς αυτή την κατεύθυνση, διότι οι πρωτοφανείς αλλαγές αφορούν ουσιαστικά το μοντέλο παραγωγής και ανάπτυξης και τη χρήση ορυκτών καυσίμων. Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν θα γίνουν, τουλάχιστον όχι από αυτούς που ηγούνται.

Ποιος ευθύνεται όμως για την κλιματική κρίση είναι ένα βασικό ερώτημα. Ωτι η κλιματική κρίση είναι πια ανθρωπογενής δεν αμφισβητείται ουσιαστικά από κανέναν, πλην μεγάλων συμφερόντων, π.χ. εταιρειών πετρελαίου, του προέδρου των ΗΠΑ κ.λπ., δηλαδή ουσιαστικά των υπεύθυνων για την κατάσταση. Οι υπεύθυνοι αυτοί δεν είναι άλλοι από τους μεγάλους καταναλωτές ορυκτών καυσίμων, όπως μια σειρά βιομηχανίες, εταιρείες εξορύξεων και φυσικά οι κυβερνήσεις που τις «ευλογούν» και γενικότερα η ανάγκη του καπιταλισμού για συνεχή οικονομική μεγέθυνση.

Οι ΗΠΑ, για παράδειγμα, υποσκάπτουν εσκεμένα και σταθερά ακόμα και αυτές τις χλιαρές και ακίνδυνες συμφωνίες για το κλίμα και για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αρνήθηκαν να ενταχθούν στο Πρωτόκολλο του Κιότο του 1997 και ο Τραμπ απέσυρε τη χώρα του από τη Συνθήκη του Παρισιού για το Κλίμα το 2015. Εξάλλου, η μιλιταριστική βιομηχανία των ΗΠΑ, πέρα από τα συμφέροντα των αμερικανικών εταιρειών πετρελαίου, είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής ορυκτών καυσίμων στον κόσμο.

Και δεν είναι μόνο οι Αμερικάνοι αλλά και πολλά άλλα κράτη που επιδίδονται προς

όφελος του κεφαλαίου στην εκμετάλλευση μέχρι εξαντλήσεως – και ακόμα περισσότερο στα χρόνια της κρίσης – όχι μόνο της εργασίας αλλά επίσης ληστρικά στην εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, στην αρπαγή γης και στην παραγωγή ρύπων και κάθε είδους αποβλήτων που παράγονται κατά τη διαδικασία διαρκούς μεγέθυνσης. Μιας μεγέθυνσης σε κατεύθυνση που οι ίδιοι αποφασίζουν όχι με βάση την κοινωνική χρησιμότητα των προϊόντων, δημιουργώντας ταυτόχρονα έναν κόσμο που θα καταναλώνει αυτά τα προϊόντα χωρίς αμφισθητήσεις.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, που δεν μας εκπλήσσουν, οι κίνδυνοι είναι μεγαλύτεροι στις λιγότερο πλούσιες χώρες. Μεταξύ 2008 και 2012 περισσότεροι από 140 εκατομμύρια κλιματικοί πρόσφυγες εγκατέλειψαν τις εστίες τους εξαιτίας κάποιας περιβαλλοντικής καταστροφής. Η κλιματική κρίση είναι ένας πόλεμος εναντίον των πιο ευάλωτων πληθυσμών του πλανήτη και των πιο φτωχών.

Οι συνέπειες της πλήττουν με μεγαλύτερη ένταση τους φτωχούς του παγκόσμιου Νότου, που ευθύνονται συντριπτικά λιγότερο για την πρόκλησή της, καθώς επίσης και τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα του Βορρά, λόγω των λιγότερων μέσων που διαθέτουν για να τις αντιμετωπίσουν.

Η υπόθεση της κλιματικής αλλαγής είναι λοιπόν ταξική με όλη τη σημασία της λέξης. Η φύση και τα κοινά αγαθά, που ανήκουν σε όλους μας, υφίστανται ληστρική εκμετάλλευση από λίγους: στον ανταγωνισμό μεταξύ των εθνών-κρατών για τη μετακύλιση των συνεπειών, είναι τα πιο φτωχά κράτη όπως και οι θαγενικοί λαοί που θα υποστούν τις

μεγαλύτερες συνέπειες. Τέλος, μέσα σε κάθε έθνος-κράτος είναι οι κοινωνίες και οι εργαζόμενοι-ες που θα υποστούν τις συνέπειες, καθώς οι κοινωνικές δομές απαξιώνονται και καταρρέουν.

Είναι κατανοητό ότι το μέγεθος των απειλών είναι τεράστιο, η απάντηση είναι πολιτική και η σε βάθος αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου και του τρόπου παραγωγής είναι τεράστια σημασίας.

Η κλιματική αλλαγή είναι πιθανό να αποτελέσει τον επιταχυντή του εικοστού πρώτου αιώνα, λένε κάποιοι στο πλαίσιο του κινηματικού διαλόγου που γίνεται διεθνώς για το θέμα, και θα επιταχύνει τις αντιφάσεις του ύστερου καπιταλισμού. Στις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες θα δούμε ακόμη πιο μεγάλες επιθέσεις στη δημόσια υγεία, στην εκπαίδευση και στις κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς τα κράτη αυτά ακριβώς περικόπτουν, ενώ δαπανούν περισσότερα για τις πλημμύρες, τις ξηρασίες και τις άλλες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης. Φυσικά, σε αυτή τη συζήτηση υπάρχει καλό και κακό σενάριο ως προς το ποιος θα ωφεληθεί από την επιτάχυνση αυτών των αντιφάσεων, οι κοινωνίες ή το σύστημα.

Τον τελευταίο καιρό γεννήθηκε ενα κίνημα κυρίως μαθητικό εξαιτίας των πρωτοβουλιών που πήρε για το κλίμα μια δεκαεξάχρονη μαθήτρια, η Γκρέτα Τούνμπεργκ. Άσχετα με το τι είναι η Γκρέτα, το πόσο λοιδορήθηκαν οι μαθητές αλλά και η ίδια, που υπέστη απίστευτα αιθερισμούς, φαίνεται πόσο πίσω βρισκόμαστε από το να κολυμπήσουμε σαν το ψάρι στο νερό στα κινήματα που γεννιούνται (μαθητικά, κατά των εξορύξεων, κλιματικής δικαιοσύνης κ.λπ.) και από το να πάρουμε εμείς, «οι από κάτω», τις πρωτοβουλίες.

Στη Γλασκώβη τον Νοέμβριο του 2020 είναι η επόμενη μεγάλη διάσκεψη για το κλίμα, να κάνουμε τα πάντα να είναι ένα κινηματικό γεγονός.

Στο αφιέρωμα που ακολουθεί ψηλαφίζουμε διαστάσεις της υπόθεσης της κλιματικής και περιβαλλοντικής κρίσης.

Αφέρεσμα

Από την κλιματική αλλαγή ποιους και ποιες αφορά

Yπάρχει ένα στιγμιότυπο από την ιστορία των Ηνωμένων Πολιτείων κατά τη δεκαετία του 1960 που έχει ενδιαφέρον. Τότε, εν μέσω του Ψυχρού Πολέμου, αναπτύχθηκαν σημαντικές κοινωνικές ανησυχίες για την πιθανότητα ενός πυρηνικού πολέμου. Η κυβέρνηση της χώρας αποφάσισε να «καθησυχάσει» τους πολίτες με μηνύματα μέσω της τηλεόρασης και του Τύπου. Το διά ταύτα πήναν απλό: σε περίπτωση πυρηνικής έκρηξης αρκεί ο κόσμος να τρέξει γρήγορα στο σπίτι του, να κλείσει καλά τα παράθυρα και να μπει κάτω από ένα τραπέζι ή ένα κρεβάτι. Την ίδια στιγμή, στις εύπορες γειτονιές οι πλούσιοι της χώρας έστηναν πυρηνικά καταφύγια κάτω από τα σπίτια τους...

Οι εύκολες και απευθείας αντιστοιχίες με το σήμερα και το σύγχρονο «Άρμαγεδδώνα» που ονομάζεται κλιματική κρίση, σίγουρα θα μας οδηγήσουν σε γενικεύσεις και λάθος ερμηνείες. Ωστόσο, βρίσκουμε αναλογίες, στις οποίες αξίζει να σταθούμε λίγο παραπάνω. Δεν είναι ακριβώς αφέλεια, αλλά κυρίως αδυναμία και απρόθυμια από τους κυβερνώντες και τους διαχειριστές αυτού του συστήματος να ασχοληθούν σοβαρά με το ζήτημα του κλίματος και της ανάσχεσης των κοινωνικών συνεπειών από την αλλαγή του. Εξάλλου, για τους ίδιους, η οικονομία κυριαρχεί. Η οικονομία ή ορθότερα η αγορά είναι αυτή που πρέπει να σωθεί και η πίστη σε αυτήν. Μέσα από αυτήν (ίσως να) προσφέρονται λύσεις και για το μετριασμό των κοινωνικών συνεπειών από την τρέχουσα κλιματική κρίση. Η αγορά είναι η βάρκα που θα μας σώσει από έναν Τίτανικο που βουλιάζει. Χωράνε όμως όλοι και όλες στις βάρκες;

Ας ξεκινήσουμε όμως από τα δεδομένα. Η περιστήνει ειδική αναφορά της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) είναι αρκετά ξεκάθαρη. Απαιτούνται πιο δραστικά μέτρα για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής καθώς τα μέχρι τώρα δεν επαρκούν. Η επιτροπή σημειώνει τις συνέπειες από την άνοδο της θερμοκρασίας άνω του 1.5 βαθμού Κελσίου σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και προτείνει προς τα κράτη να αναπτύξουν άμεσα μέτρα για να μη συμβεί αυτό. Κάπου εκεί γεννιέται και ο όρος κλιματική κρίση. Η διεθνής κοινότητα δεν μιλάει πλέον για αλλαγή αλλά για κρίση. Δεν είναι πλέον ζήτημα μεταβολών στο κλίμα στις οποίες καλούμαστε να προσαρμοστούμε, αλλά μια κρίση που αν παραμείνει θα επιφέρει ανυπολόγιστες συνέπειες στον κόσμο μας, τουλάχιστον όπως τον ξέρουμε μέχρι σήμερα.

Την ίδια στιγμή αναπτύσσεται στο δημόσιο διάλογο μια Ιπαραφίλολογία κατά πόσο οι επιστημονικές μετρήσεις και ενδείξεις του IPCC είναι πραγματικές ή εξυπηρετούν κάποιο «πράσινο λόγο» που θέλει να επωφεληθεί από την κλιματική κρίση και να εξυπηρετείται τα συμφέροντά του. Αυτές οι θέσεις έχουν σημαντική απήχηση, από τον Τραμπ και τις πολυεθνικές αυτοκινητοβιομηχανίες μέχρι σε συνδικάτα εργαζομένων στη βιομηχανία (ας μην ξεχνάμε την ανακοίνωση της ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ το 2017 για «την καλοστημένη μηχανή της κλιματικής αλλαγής και την απάτη των μεγάλων συμφερόντων») και κομμάτια της Αριστεράς. Οι εκφραστές αυτών των θέσεων συνήθως καταλήγουν με το ευφυολόγημα πως «προφανώς και μας ενδιαφέρει η προστασία του περιβάλλοντος». Όταν όμως η προστασία πρέπει να μεταφραστεί σε συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές που αγγίζουν τον πυρήνα της καπιταλιστικής παραγωγής και κατανάλωσης, τότε ως διά μαγείας έρχονται στην επιφάνεια του δημόσιου διαλόγου τα «μεγάλα συμφέροντα».

Δεν θα πρέπει να είμαστε αφελείς να πιστέψουμε ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα συμφέροντα που θέλουν να μετατρέψουν την κρίση σε ευκαιρία για πλουτισμό και νέους κύκλους συσσώρευσης κεφαλαίου. Ούτε θα πρέπει να πιστέψουμε ότι ο επιστημονικός λόγος, όπως εκφράζεται για παράδειγμα από το IPCC, δεν εμπεριέχει τα δικά του όρια και τις δικές του οικονομικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και πολιτικές δεσμεύσεις. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η ανθρωπογενής επίδραση στο περιβάλλον και το κλίμα είναι κατασκεύασμα.

Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής και κατανάλωσης και η κυριαρχία της αγοράς, είτε μας αρέσει είτε όχι, δημιουργούν τεράστια προβλήματα στο περιβάλλον, την ανθρώπινη καθημερινότητα, την υγεία μας και κυρίως την πρόσβασή μας στα φυσικά αγαθά. Και αυτή η διαπίστωση δεν αφορά ένα μακρινό μέλλον, αλλά είναι ήδη δίπλα μας. Η κλιματική κρίση δεν θα λάβει σάρκα και οστά όταν ένα τσουνάμι πνίξει τη Νέα Υόρκη ή πλημμυρίσει το Λονδίνο. Η κλιματική κρίση βρίσκεται ήδη εδώ: Στις πάμπολλες περιοχές που δεν έχουν πρόσβαση στο νερό, στους κλιματικούς πρόσφυγες που λόγω ξηρασίας ψάχνουν νέες καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης, στους εργαζόμενους των εξορυκτικών βιομηχανιών που συνήθως πεθαίνουν από καρκίνο και στους χιλιάδες αδρατους των μεγαλουπόλεων που βιώνουν την ενεργειακή φτώχεια. Δεν πρόκειται για μια «αποκάλυψη» που την αναμένουμε ανήμποροι

να αντιδράσουμε, αλλά για μια συγκεκριμένη κοινωνικοοικολογική συνθήκη που ο καπιταλισμός έχει δημιουργήσει ήδη από τη γέννησή του και συνεχίζει να διευρύνει: Το περιβάλλον είναι ένα ακόμα πεδίο κερδοφορίας και η κοινωνική αναπαραγωγή ή η υγεία των ανθρώπων έχει νόημα στο βαθμό που εξυπηρετεί την παραγωγή και την κυριαρχία της αγοράς.

Αν ο καπιταλισμός, η συλλογική παραγωγή και κατανάλωσή μας είναι στο απυρόβλητο, τότε «είναι εύκολο» για την αστική τάξη και τους πολιτικούς εκφραστές της να παράξουν πολιτικές που δεν αναφέρονται στον κοινωνικοοικολογικό μετασχηματισμό αλλά στην προσαρμογή. Και μάλλον αυτό βλέπουμε σε μεγάλο βαθμό σήμερα:

Υπάρχει μια μερίδα της αστικής τάξης που θεωρεί πως πράγματι δεν υφίσταται πρόβλημα. Είναι αυτοί που μιλάνε για το κατασκεύασμα της κλιματικής κρίσης, όχι μόνο για επικοινωνιακούς λόγους αλλά γιατί το πιστεύουν. Η πίστη στο «τέλος της Ιστορίας» τους καθορίζει και με βάση αυτήν ορίζουν τις πολιτικές τους. Η αγορά, για αυτούς, έχει πάντα τη λύση. Μέσα από ένα σύστημα τιμών, προσφοράς και ζήτησης, οι εξωτερικότητες στο περιβάλλον μετριάζο-

στην κλιματική κρίση ή η κλιματική κρίση;

νται. Απαιτείται μόνο προσαρμοστικότητα στις νέες συνθήκες.

Μια άλλη μερίδα, ίσως λίγο πιο πονηρή, αναγνωρίζει την κρισιμότητα της κατάστασης αλλά θεωρεί πως δεν την αφορά. Για αυτήν η κλιματική κρίση, είναι κάτι αρκετά μακρινό. Θεωρεί, ότι με τη δύναμη του χρήματος και της εξουσίας μπορεί συνεχώς να αγοράζει την πρόσβαση στη υγεία, την ποιότητα ζωής, ακόμα και στο ίδιο το περιβάλλον. Είναι, ίσως, αυτό το 1% που βρισκόμενο συνεχώς αγκαλιά με τα χρήματά του, είναι βέβαιο πως αυτά θα του προσφέρουν και τη σωτηρία. Όσο το νερό, ο αέρας ή η θάλασσα θα σπανιζούν, αυτοί θα έχουν μόνιμη πρόσβαση μέσω της καταναλωτικής τους δύναμης. Όσο τα κρούσματα του καρκίνου, λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος, θα αυξάνονται, αυτοί θα αγοράζουν τις πιο εξελιγμένες θεραπείες.

Η τρίτη έκφραση είναι αυτή της ανημόριας. Η κλιματική κρίση είναι κάτι «πολύ μεγάλο, πέρα από τις δυνάμεις μας» για το οποίο τελικά δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Η κλιματική κρίση αποπολιτικοποιείται, μετουσιώνεται σε ένα «φυσικό φαινόμενο» το οποίο δεν έχει αιτίες και υπαίτιους. Με αυτό τον τρόπο γίνεται ο αποδιοπομπαίος τράγος στον οποίο φορτώνονται πολιτικές αδυναμίες, απροθυ-

μίες δραστικών πολιτικών και ανεπάρκειες. Σε κάθε «καταστροφή» όπου ο εκάστοτε κρατικός μηχανισμός δεν ανταποκρίνεται σωστά, γίνεται λόγος για την κλιματική κρίση.

Μάλλον αισθανόμαστε όλοι και όλες ότι κάτι δεν πάει καλά με τις παραπάνω αφηγήσεις και πολιτικές επιλογές. Αισθανόμαστε ότι είναι τελείως λάθος και επικίνδυνη μια ρητορική που θέλει να διατηρήσει την υπάρχουσα κατάσταση με κάθε κόστος. Ότι η οικολογική και κοινωνική κρίση δεν μπορεί να καταστεί διαχειρίσιμη με τη βοήθεια απλών τεχνικών και οργανωτικών προσαρμογών. Ότι οι προσπάθειες της ελίτ για τη μείωση της καταστροφής σε μια κρίση που απαιτεί μόνο «καλή», «συμμετοχική» και «οικολογική» διαχείριση αυξάνει την ανασφάλεια και, ειδικότερα, επιδεινώνει την καταστροφή που ήδη βιώνουν πολλοί και πολλές.

Εδώ, κάνουν *Ιτ* πρέπει να κάνουν πιο δυναμικά! την εμφάνισή τους τα κοινωνικοοικολογικά κινήματα. Τα κοινωνικοοικολογικά κινήματα μαζί με μια νέα αντίσταση στην καπιταλιστική ανάπτυξη που θα είναι ταυτόχρονα και παρέμβαση σε πολλαπλά επίπεδα: στην επεξεργασία θέσεων και εναλλακτικών προτάσεων που σκιαγραφούν ένα αντιδιαμετρικό υπόδειγμα, στην ευρύτερη δυνατή

συλλογική κινηματική δράση, στο συντονισμό των αντιστάσεων και των κινημάτων απέναντι στις εφαρμοζόμενες πολιτικές και στην επιδίωξη μικρών και μεγάλων κατακτήσεων, ως αφετηρίες επόμενων αγώνων. Η συλλογική διαχείριση των κοινών και του περιβάλλοντος δεν είναι το πρόβλημα, όπως υποστηρίζουν οι ελίτ σήμερα. Το πρόβλημα είναι ο αντιδημοκρατικός χαρακτήρας του σημερινού τρόπου διαχείρισης όπως αυτός εκφράζεται σήμερα. Αυτό δεν σχετίζεται με τις τρέχουσες ελλείψεις των θεσμικών και εκλογικών μηχανισμών, αλλά με κάτι βαθύτερο: Με τη συνεχή τάση ενός συστήματος να αποκλείει τους πολλούς, να εγκολπώνει το περιβάλλον ως νέο πεδίο κερδοφορίας και να επιδεινώνει την καθημερινότητα, τις κοινωνικοοικολογικές μας σχέσεις. Τα νέα περιβαλλοντικά κινήματα ανά τον κόσμο μας δίνουν κάποιες κατευθύνσεις αλλά όχι σίγουρους δρόμους. Απαιτείται ταυτόχρονα η ριζική αμφισβήτηση του κυριαρχου μοντέλου ανάπτυξης, του παραγωγισμού και της ιδεολογίας της εκθετικής μεγέθυνσης και συσσώρευσης. Χωρίς «ναι μεν, αλλά...».

Γιώργος Βελεγράκης

αφίέρωμα

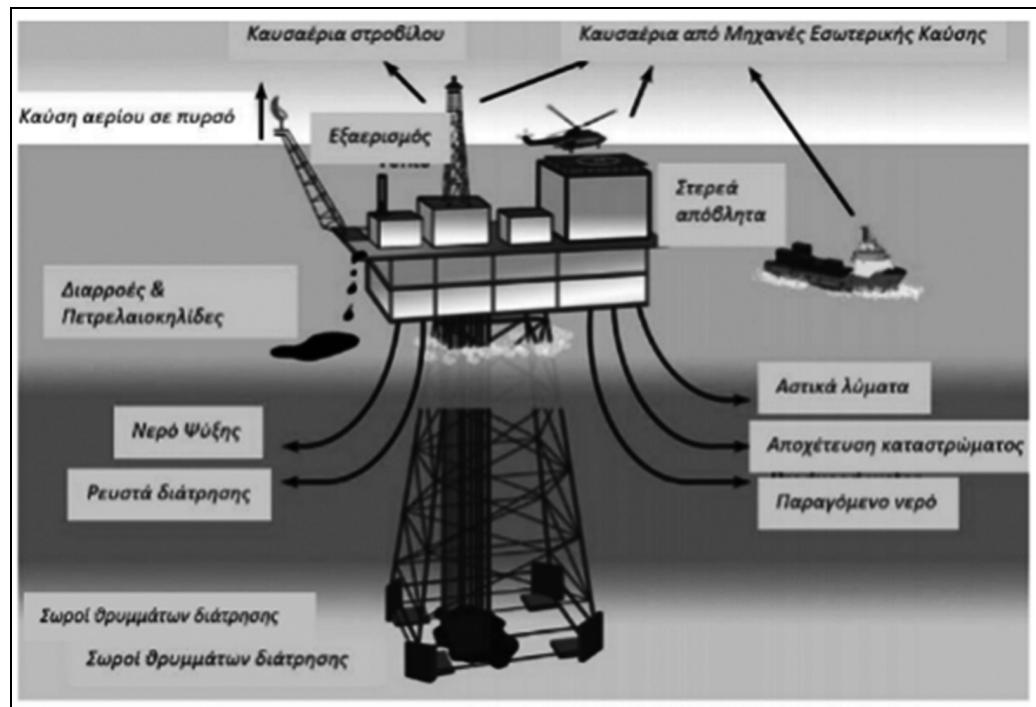
αφέρεωρια

Τα νησιά Γαύδος, Γαυδοπούλα, Χρυστί (Γαϊδουρονήσι) και Λεύκη (Κουφονήσι), στο νοτιότερο άκρο της χώρας, είναι σχεδόν ανέγγιχτοι παράδεισοι.

Διάσπαρτα με προϊστορικά απολιθώματα και αρχαιολογικά ευρήματα που ξεκινούν από τη νεολιθική εποχή, με σημαντικούς οικοτόπους και περιοχές NATURA, αποτελούν καταφύγια για σπάνια είδη και μορφές ζωής που κινδυνεύουν. Βρίσκονται δίπλα στις νέες παραχωρήσεις για έρευνες και εξόρυξης υδρογονανθράκων νότια της Κρήτης, που ξεκίνησαν με τη δημοσιοποίηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Δημοσιοποίηση που ανακοινώθηκε στα ψηλά δύο εφημερίδων και κρύφτηκε κάπου στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων. Χωρίς διεύθυνση για υποβολή παρατηρήσεων, δεν τηρήθηκε ούτε καν μια προσχηματική διαδικασία «διαβούλευσης».

Και όμως: Αν κάποιος εντοπίσει και διατρέξει τις εκατοντάδες σελίδες της μελέτης, θα κάνει χρήσιμες διαπιστώσεις. Η μελέτη αναγνωρίζει ότι «υπάρχει ένα σημαντικό κενό γνώσης σχετικά με τους γεωκινδύνους της περιοχής» ενώ δηλώνει άγνοια για την ύπαρξη και τις επιπτώσεις στις βιοκοινωνίες, τα κοράλλια, τα θαλάσσια θηλαστικά και την ιχθυοπανίδα. Σε περίπτωση ατυχήματος, η καταστροφή αναφέρεται ότι μπορεί να φτάσει μέχρι τη Λιβύη και την Τουρκία, αλλά αυτό δεν κλονίζει τους μελετητές. Απορρίπτουν την εναλλακτική να μην γίνει εξόρυξη ως ένα «έντονα απευκαίο, αντιπεριβαλλοντικό σενάριο» που θα οδηγήσει στην περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω ...της σύνδεσης ανάπτυξης – περιβάλλοντος. Οι μελετητές δε φαίνεται καθόλου να προβληματίζονται ότι οι συγκεκριμένες εξόρυξης υδρογονανθράκων και αποφασίστηκε ο συντονισμός και η ανάπτυξη κοινών δράσεων.

Ωστόσο, η αντίσταση και η κινηματική δράση μέχρι σήμερα δεν είναι αντίστοιχη με την τεράστια απειλή που διαγράφεται από την παραχώρηση του 1/3 της ελληνικής επικράτειας σε

ση ότι σε αυτήν ακριβώς την περιοχή, η αφρικανική πλάκα βυθίζεται με γρήγορους ρυθμούς κάτω από την ευρασιατική προκαλώντας υψηλή σεισμικότητα. Όσο για την τεράστια υποβάθμιση που θα προκαλέσει η έρευνα και η λειτουργία των εξόρυξηων, υποβαθμίζεται με κάθε τρόπο. Αρκεί να ρίξει κανείς μια ματιά στο σχήμα 1 για να πάρει μια ιδέα για τις επιπτώσεις στις βιοκοινωνίες, τα κοράλλια, τα θαλάσσια θηλαστικά και την ιχθυοπανίδα. Σε περίπτωση ατυχήματος, η καταστροφή αναφέρεται ότι μπορεί να φτάσει μέχρι τη Λιβύη και την Τουρκία, αλλά αυτό δεν κλονίζει τους μελετητές. Απορρίπτουν την εναλλακτική να μην γίνει εξόρυξη ως ένα «έντονα απευκαίο, αντιπεριβαλλοντικό σενάριο» που θα οδηγήσει στην περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω ...της σύνδεσης ανάπτυξης – περιβάλλοντος. Οι μελετητές δε φαίνεται καθόλου να προβληματίζονται ότι οι συγκεκριμένες εξόρυξης υδρογονανθράκων και αποφασίστηκε ο συντονισμός και η ανάπτυξη κοινών δράσεων.

Στην καταληκτική ημερομηνία της δημοσιοποίησης, η Πρωτοβουλία Αθήνας Ενάντια στις Εξόρυξης Υδρογονανθράκων κάλεσε σε συμβολική διαμαρτυρία έξω από το υπουργείο Ανάπτυξης. Έχουν προηγηθεί κινητοποιήσεις τα δύο τελευταία χρόνια και συγκρότηση τοπικών πρωτοβουλιών αντίστασης που ολοένα και πληθαίνουν. Πρόσφατα έγινε η δεύτερη πανελλαδική συνάντηση πρωτοβουλιών ενάντια στις εξόρυξης υδρογονανθράκων και αποφασίστηκε ο συντονισμός και η ανάπτυξη κοινών δράσεων.

Ωστόσο, η αντίσταση και η κινηματική δράση μέχρι σήμερα δεν είναι αντίστοιχη με την τεράστια απειλή που διαγράφεται από την παραχώρηση του 1/3 της ελληνικής επικράτειας σε

μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες για 32 χρόνια με δικαίωμα παρατασης για άλλα 10. Οι πετρελαϊκές εταιρείες που μετέχουν είναι μεγάλοι παίκτες με παρουσία σε δεκάδες χώρες και πλούσιο ιστορικό σε περιβαλλοντικά εγκλήματα, παραβιάσεις δικαιωμάτων και φοροαποφυγή. Πρόκειται για τη γαλλική Total, την αμερικανική ExxonMobil, την ισπανική Repsol. Επίσης, τις Ελληνικά Πετρέλαια, Energean Oil & Gas (Πρίνος). Αρχικά και την ιταλική Edison που στη συνέχεια το χαρτοφυλάκιο της στην Ελλάδα αποκτήθηκε από την Energean.

Ηδη σε κοινοπράξεις των εταιρειών αυτών έχουν παραχωρηθεί το Ιόνιο, η Ήπειρος, η Αιγαίοακαρνανία, η ΒΔ Πελοπόννησος, οι περιοχές δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης (σχήμα 2).

Οι επόμενες αφορούν τη θαλάσσια περιοχή νότια και νοτιοανατολικά της Κρήτης όλο και πιο κοντά στην αντιπαράθεση με την Τουρκία και την εμπλοκή σε επικίνδυνους ανταγωνισμούς.

Και μπορεί για τη χώρα να μην προορίζεται ούτε ένα λίτρο πετρελαίου, όμως οι δαπάνες για επιπλέον πανάκριβους εξοπλισμούς έχουν ήδη ξεκινήσει. Ταυτόχρονα, πρωθείται ως εθνικός

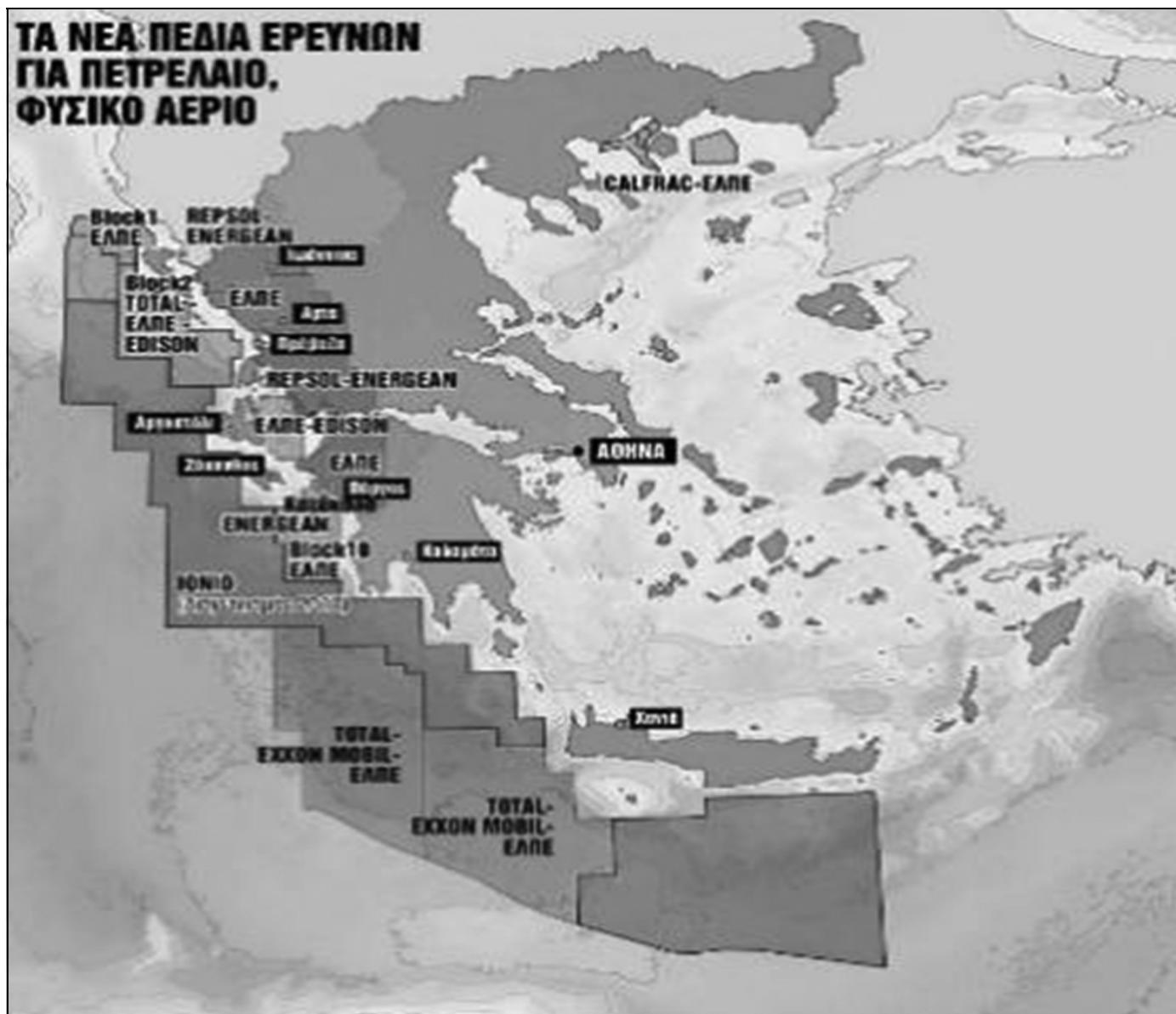
στόχος η διέλευση διακρατικών αγωγών μεταφοράς υδρογονανθράκων – κυρίως, φυσικού αερίου – (TAP, IGB, IGI, EastMed, South Stream κλπ.) και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Ευρασιατικός Διασυνδετήριος Αγωγός), για την τροφοδοσία των ισχυρών βιομηχανικών χωρών της Ευρώπης, ενώ παράλληλα πολλαπλασιάζονται με φρενήρη ρυθμό οι πάσης φύσεως εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, επιδοτούμενες αδρά από τη δοκιμαζόμενη ελληνική κοινωνία. Σε μια περίοδο που το παγκόσμιο πολιτικό προσωπικό – περιλαμβανομένου και του ελληνικού – χύνει κροκαδείλια δάκρυα για την κλιματική αλλαγή και την καταστροφή του περιβάλλοντος, αυτή η ευαίσθητη οικολογικά και γεωπολιτικά γωνία της Γης είναι έτοιμη να αναφλεγεί κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Τα επόμενα χρόνια το περιβάλλον, η φυσιογνωμία, το παραγωγικό μοντέλο και ενδεχομένως η δημοκρατία, τα δικαιώματα, η ειρήνη και η ασφάλεια στην περιοχή θα έχουν υποστεί μια μεγάλη και μη αντιστρεπτή μεταβολή. Και όμως: Για αυτή την τεράστια αλλαγή που προετοιμάζεται από τις αρχές του 2000, η

υδρογονανθράκων

αφίέρωμα

ελληνική κοινωνία κρατήθηκε στο απόλυτο σκοτάδι. Οι μόνες αναφορές είναι η προπαγάνδα των κρατικών δομών και των εταιρειών. Μια προπαγάνδα απροκάλυπτη που κάνει το άσπρο μαύρο και εμφανίζει ως πλεονεκτήματα όλες τις αρνητικές επιπτώσεις. Η ομηρεία στους σχεδιασμούς των πετρελαϊκών και τα χρηματιστηριακά τους παιχνίδια βαφτίζεται ενεργειακή αυτάρκεια της χώρας, η ένταση των γεωπολιτικών ανταγωνισμών και οι κίνδυνοι συγκρούσεων βαφτίζεται προπτική ειρήνης και σταθερότητας, η εξάρτηση από μία και μόνο οικονομική δραστηριότητα και η προοπτική ανεργίας στους υπόλοιπους κλάδους που βλάπτονται

όπως ο τουρισμός, η αγροτική παραγωγή, η αλιεία, βαφτίζεται ανάπτυξη, τα αβέβαια όσο και λιγοστά έσοδα που προβλέπονται για το δημόσιο βαφτίζονται πατωλός.

Για την αξία αυτών των προβλέψεων, αξίζει να σημειωθεί ότι μετά από τόσες δεκαετίες λειτουργίας, η εξόρυξη του Πρίνου θα δώσει για πρώτη φορά κάποια έσοδα στο ελληνικό Δημόσιο. Κατά σύμπτωση, η στιγμή συμπίπτει με την ώρα που εξελίσσονται οι παραχωρήσεις και κλιμακώνονται οι αντιδράσεις.

Τα προνόμια που παραχωρούνται στις πετρελαϊκές μαζί με τη γη και τη θάλασσα είναι πρωτοφανή. Τα έσοδα που προ-

βλέπονται για το Δημόσιο είναι ελάχιστα, ο φόρος είναι στην κατώτατη κλίμακα φορολόγησης (αν υποθέσουμε ότι θα δηλωθούν κέρδη), τα μισθώματα συνδέονται με τις δαπάνες των εταιρειών. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση και ο έλεγχος θα γίνονται από... τις ίδιες τις εταιρείες. Οι εταιρείες δεν έχουν καμία υποχρέωση να απασχολούν τοπικό δυναμικό ή να προμηθεύονται αγαθά και υπηρεσίες από την εγχώρια αγορά. Επίσης, δεν έχουν καμία υποχρέωση να πωλούν στο Δημόσιο πετρέλαιο εκτός από την περίπτωση πολέμου. Αντίθετα μπορούν να επιδιούνται με βάση το νέο αναπτυξιακό νομοσχέδιο και φυσικά να «προικίζο-

νται» με δημόσιες υποδομές που θα γίνουν για την εξυπηρέτησή τους.

Μόνη ελπίδα για να ανακοπώνται οι σχεδιασμοί είναι η αφύπνιση της ελληνικής κοινωνίας. Και η προσπάθεια όλων όσοι αντιλαμβανόμαστε ότι το αφήγημα της ανάπτυξης μέσω των εξορύξεων είναι στην πραγματικότητα ένα εισιτήριο για την κόλαση χωρίς επιστροφή, είναι περισσότερο από ποτέ, κρίσιμη και αναγκαία.

Δέσποινα Σπανούδη

Μέλος της Πρωτοβουλίας
Αθηνίας Ενάντια στις Εξορύξεις
Υδρογονανθράκων

Μάθαμε να ονομάζουμε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας τον άνεμο, τον ήλιο, το νερό – για να μην αναφερθούμε σε άλλες που κάθε άλλο παρά ανανεώσιμες μπορούν να χαρακτηριστούν. Είναι, ωστόσο, αρκετό να βλέπουμε μόνο το «καύσιμο» και όχι την ίδια την τεχνολογία που χρησιμοποιείται; Πόσο ανανεώσιμη είναι η ενέργεια που προέρχεται από βιομηχανικού τύπου ανεμογεννήτριες που χαρακώνουν τα βουνά, υδροηλεκτρικά εργοστάσια που εξαφανίζουν ποτάμια ή τεράστια φωτοβολταϊκά πάρκα, ακόμα και σε γη υψηλής παραγωγικότητας, που παράγουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας, ελέγχονται από ιδιωτικές εταιρίες – με στόχο το κέρδος, δηλαδή τη μεγάλη κατανάλωση–, καταστρέφουν σημαντικά κομμάτια φυσικού περιβάλλοντος, βιότοπων και πολιτιστικών μνημείων και στην πραγματικότητα αναπαράγουν το ίδιο μοντέλο κατανάλωσης που τις επιβάλλει;

Οι ΑΠΕ εμφανίστηκαν ως απάντηση στην κλιματική αλλαγή και την ανάγκη απαγκίστρωσης από τα ορυκτά καύσιμα. Σήμερα πλέον όμως είναι φανερό ότι, με τον τρόπο που υλοποιούνται, απλώς αναπαράγουν ένα αδιέξοδο μοντέλο καπιταλιστικής μεγέθυνσης, με πράσινο μανδύα και μοναδικό στόχο το ιδιωτικό κέρδος.

Ωστόσο, τα πράγματα δεν ξεκίνησαν έτσι. Στις αρχές του 1980 ξεκίνησαν στην Ελλάδα η συζήτηση για την εισαγωγή της αιολικής ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας και κυρίως στα μη διασυνδεμένα νησιά. Η δημόσια τότε ΔΕΗ θα εγκαθιστούσε μικρές ανεμογεννήτριες για να καλυφθεί μέρος των ενεργειακών αναγκών των νησιών, σε συνδυασμό με τα θερμοηλεκτρικά εργοστάσια. Και όντως, τότε η ΔΕΗ εγκατέστησε κάποιες ανεμογεννήτριες που, σε κάποιες περιπτώσεις, είτε παράγονταν είτε συναρμολογούνταν στην Ελλάδα.

Στα μέσα της δεκαετίας του '90 το σχέδιο άλλαξε: Στόχος πλέον δεν ήταν η παραγωγή ενέργειας για τις τοπικές ανάγκες, αλλά η εξαγωγή ενέργειας στην ηπειρωτική χώρα ή ακόμα και στο εξωτερικό. Αυτή τη φορά, οι μικρές ανεμογεννήτριες αντικατα-

στάθηκαν από αιολικά πάρκα ιδιωτικών εταιρειών, στην πλειονότητά τους θυγατρικών μεγάλων πολυεθνικών. Η έννοια της εξοικονόμησης εξαφανίστηκε και τα νέα τεχνολογικά «επιτεύγματα» θα δέσποζαν –ή δεσπόζουν ήδη σε κάποιες περιπτώσεις – στο τοπίο, μνημεία του σύγχρονου πολιτισμού.

Το ψευτοδίλημμα ΒΑΠΕ ή πετρέλαιο

Ούτε εδώ όμως ισχύει η TINA (there is no alternative). Καθώς η τεχνολογική έρευνα εξελίσσεται, υπάρχει σήμερα η δυνατότητα ακόμα και για 100% κάλυψη των ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Το πρώτο από παράδειγμα που ήδη υλοποιείται στην Ελλάδα λέγεται Τίλος. Όπως διαβάζουμε στην ιστοσελίδα του έργου «ένα έξυπνο μικροδίκτυο θα βασίζεται σε υβριδικό σχήμα ΑΠΕ (αιολικά και Φ/Β) και προγιμένης τεχνολογίας συσσωρευτές, θα υιοθετεί στρατηγικές διαχείρισης της ζήτησης και θα αλληλεπιδρά με το ηλεκτρικό σύστημα Νισύ-

ρου-Κω μέσω της υφιστάμενης ηλεκτρικής διασύνδεσης».

Και όλα αυτά δεν τα υποστηρίζουν κάποιοι «πυροβολημένοι οικολόγοι» ή, στον αντίποδα, κάποια μεγάλη εταιρία που κάνει πράσινες μπίζνες. Η έννοια της διαχείρισης της ζήτησης, της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας και της εξοικονόμησης είναι μονόδρομος για την αλλαγή του μοντέλου παραγωγής ενέργειας και την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Μικρές αποκεντρωμένες μονάδες τις οποίες θα διαχειρίζονται ενέργειακές κοινότητες βάσει των πραγματικών αναγκών τους και όχι με γνώμονα το κέρδος.

Όλα αυτά ωστόσο προϋποθέτουν μια συνολικά διαφορετική θεώρηση, όχι μόνο σε επίπεδο κεντρικής πολιτικής, αλλά και σε επίπεδο κοινωνίας, σε προσωπικό επίπεδο. Αν αποδεχόμαστε το ρόλο του καταναλωτή ενέργειας και απαιτούμε ολοένα μεγαλύτερες ποσότητες ενέργειας, αν θέλουμε να εξακολουθούμε να έχουμε 20°C μέσα το καλοκαίρι, τη στιγμή που έξω έχει 40°C, αν επαφίδημαστε στην, πράγματι, πολύ μεγαλύτερη ευθύνη που έχουν οι πολυεθνικές στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, τότε θα πρέπει να αποδεχτούμε τις ΒΑΠΕ και όχι μόνο. Όπως αποδεικνύεται όμως με πράξεις και όχι μόνο στα χαρτιά, ένα διαφορετικό ενεργειακό μοντέλο είναι εφικτό, προϋπόθεση του οποίου είναι η κοινωνική συναίνεση και συμμετοχή.

Η όχι χωρίς βάση, κριτική κομματίων της Αριστεράς ότι η κλιματική αλλαγή και το κίνημα που φαίνεται να αναπτύσσεται παγκοσμίως απλά ρίχνουν νερό στον καπιταλιστικό μύλο, δημιουργώντας νέα πεδία κερδοφορίας, είναι κοντόφθαλμη και προβληματική. Σήμερα είναι τεχνολογικά δυνατή μια διαφορετική προσέγγιση, αρκεί να υπάρχει η κοινωνική διεκδίκηση που θα φέρει και τις πολιτικές αποφάσεις. Και αυτό το κίνημα ίσως τελικά κάτι καταφέρει.

Ερμιόνη Φρεζούλη

Πηγές:

Tympan A., Arapostathis St. & Ermioni Frezouli, 2016, *The Resources-Sustainability Relationship: Considerations from the History of Technology*, Workshop “Technology, natural resources and crises in the past and present of Europe and beyond”, HSE-Saint-Petersburg, 21-22/10/2016.

Velegakis G. & Frezouli E., 2016, Environmental Conflicts and Social Movements – Twelve case studies from Greece, Geography Department, Charokopio University, <https://ejatlas.org/country/greece>
Tilos Project: Technology Innovation for the Local Scale Optimum Integration of Battery Energy Storage, <http://www.tiloshorizon.eu/>

Κάψιμο των σκουπιδιών και ρύπανση της ζωής μας

«Το σπίτι μας καίγεται», είπε η Γκρέτα Τούνμπεργκ απεθυνόμενη στους παγκόσμιους ηγέτες λίγες μέρες μετά την ομιλία της για το κλίμα στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ του Νταβός τον Ιανουάριο. «Θέλω να σας πανικοβάλω. Θέλω να νιώσετε το φόβο που νιώθω κάθε μέρα. Το οφείλουμε στους νέους ανθρώπους, να τους δώσουμε ελπίδα. Και μετά θέλω από εσάς να δράσετε. Θέλω να δράσετε όπως δράτε σε μια κρίση. Θέλω να δράσετε όπως θα δρούσατε αν καιγόταν το σπίτι σας».

Είναι βέβαιο ότι η φωνή της ακούστηκε μέχρι τα πέρατα κινητοποιώντας εκατομμύρια κό-

περιβάλλον. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ συνέχισε στο ίδιο μοτίβο τροποποιώντας την Άδεια

σμου σε παγκόσμιες διαδηλώσεις για την κλιματική αλλαγή. Ισως έφτασε και στα αυτά των κατοίκων του Βόλου, που εδώ και πολύ καιρό καίγεται και το «αδικό τους» σπίτι από τα σκουπίδια που καίει η Τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ-Lafarge. Η υπόθεση δεν είναι τωρινή. Η επιχείρηση για καύση των απορριμμάτων στην περιοχή της Μαγνησίας και όχι μόνο εκεί, είχε ξεκινήσει από το 2011 με την προσπάθεια λειτουργίας ενός εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την εταιρεία ENGAL A.E με πρώτη ύλη, παρά τις διαβεβαιώσεις των υπευθύνων, σύμμικτου σκουπιδιού. Αυτή η επένδυση τότε ευτυχώς δεν προχώρησε.

Παρά ταύτα και παρά τα κατατεθειμένα σχέδια για μια εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων από οργανώσεις, φορείς και επιστήμονες, το 2013 υπέγραψε ο τότε υπουργός περιβάλλοντος του ΠΑΣΟΚ, Γιάννης Μανιάτης, να δοθεί άδεια σε τσιμεντοβιομηχανίες να καίνε σκουπίδια. Ήεμμονή στο να μην πρωθηθεί ένα μοντέλο διαχείρισης με διαλογή στην πηγή, ανακύκλωση, κομποστοποίηση, εξυπηρετούσε και εξυπηρετεί φυσικά τις επιθυμίες διαφόρων επίδιοξων επιχειρηματιών που αυξάνουν τα κέρδη τους θυσιάζοντας την υγεία των ανθρώπων και το

περιβαλλοντικών Ίρων το 2014, για καύση σύμμικτου απορριμμάτος. Αυτό σήμαινε καύση πρώτης ύλης χωρίς να έχει γίνει προδιαλογή και μάλιστα σε μια περιοχή εξαιρετικά επιβαρυμένη, όπως ο Βόλος, από τη ρύπανση των βιομηχανιών. Μάλιστα, διαπιστώθηκε ότι η πρώτη ύλη δεν είναι ντόπια, αλλά αμφιβόλης προέλευσης, με έγγραφα παραπομένα και εισάγεται κυρίως από το εξωτερικό με πλοία που φτάνουν στο λιμάνι του Βόλου, φορτώνονται σε ανοιχτά φορτηγά της ΑΓΕΤ και πάνε στον αποτεφρωτή της Lafarge.

Είναι σχεδόν περιττό να ειπωθεί ότι τέτοια μοντέλα διαχείρισης αποβλήτων συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή και την ατμοσφαιρική ρύπανση και επηρεάζουν άμεσα πολλά οικοσυστήματα και είδη. Στην περίπτωση του Βόλου, όπου η κατάσταση στον τομέα των απορριμμάτων είναι πρωτόγονη, με το 6% να ανακυκλώνεται από τους πολίτες, άλλο τόσο από ρακοσυλλέκτες και το υπόλοιπο να θάβεται, η καύση των απορριμμάτων επιβαρύνει την γήδη κακή περιβαλλοντική κατάσταση. Απελευθερώνει διοξείδιο του άνθρακα — το πιο κοινό αέριο του θερμοκηπίου — και ατμοσφαιρικούς ρύπους, συμπεριλαμβανομένων των αιωρούμενων σωματι-

δίων, και σε αυτό πιθανά οφείλεται και η διαρκής δυσοισιά στην πόλη. Στις αντιδράσεις των κατοίκων αλλά και του Ιατρικού Συλλόγου, που ζητούν εξηγήσεις, η Περιφέρεια σφυρίζει αδιάφορα. Η μη εγκατάσταση μετρητών αέριας ρύπανσης στο πολεοδομικό συγκρότημα, οι συντονισμένες προσπάθειες συκοφάντησης της Επιτροπής Αγάνα Πολιτών του Βόλου που έχει σχηματιστεί ενάντια στην καύση από την ΑΓΕΤ, με αρωγό φυσικά τις τοπικές αρχές αλλά και την κυβέρνηση που ποιούν την νήσα, δείχνουν ότι όλα αυτά που αποκαλύπτονται δεν είναι αποκυρήματα φαντασίοι πληκτών οικολογούντων.

Ο ανεκδιήγητος δήμαρχος Βόλου Αχιλλέας Μπέος, λίγες μέρες πριν γραφτούν αυτές οι γραμμές, παρακολούθησε το ετήσιο συνέδριο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων στην Αθήνα στο οποίο φιλοξενήθηκε ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας που διαχειρίζεται τη Μονάδα Στερεών Αποβλήτων εντός του αστικού ιστού της Κοπεγχάγης. Ο Δανός στην ομιλία του εκθείασε τις νέες τεχνολογίες που εφαρμόζονται στον τομέα της καύσης των απορριμμάτων, οι οποίες παράγουν μηδενικές εκπομπές ρύπων, και παρουσίασε το δανέζικο μοντέλο παραγωγής ενέργειας από σύμμεικτα σκουπίδια, με το οποίο θερμαίνονται περίπου 140.000 νοικοκυριά.

Η παρουσία του Μπέου εκεί δεν ήταν τυχαία, ούτε η φωτογράφιση με τον συμπαθή, κατά τα άλλα, Δανό, ούτε βέβαια και τα εκτενή ρεπορτάζ με την παρουσίαση στον Τύπο. Βέβαια, αν ο Αχιλλέας Μπέος επιθυμεί να κάνει τον Βόλο τμήμα της Δανίας του Νότου, ας είναι γνωστό ότι η Δανία παράγει τα περισσότερα απόβλητα ανά κάτοικο και οι δείκτες της ανακύκλωσής της είναι περίπου στις ίδιες τιμές με αυτές του Βόλου. Στους αποτεφρωτήρες οδηγούνται οικιακά απορρίμματα στα οποία δεν έχει γίνει προδιαλογή, γιατί όσα λιγότερα τόσο μικρότερη παραγωγή θερμότητας και συνεπώς και χτύπημα στα κέρδη των εταιρειών. Άλλα και όσοι αποτεφρωτήρες ανίκουν στο Δημόσιο, σημαίνει μια μικρή οικονομική καταστροφή στον κύκλο εργασιών τους.

Η Επιτροπή Κατοίκων του Βόλου μοιάζει μέχρι τώρα να είναι δραστηριά, ανυποχώρητη και γίνεται ολοένα μαζικότερη και δυναμικότερη. Πάνω της καθρεφτίζεται το πρόσωπο ενός παγκόσμιου κινήματος για την κλιματική αλλαγή, άρα και για την υπεράσπιση της ίδιας μας της ζωής.

αφέρεια

Ηρώ Διώτη

Οι δύο γραμμές της Ακροδεξιάς για την κλιματική κρίση

Σκούροι μπλε, με τον τρόπο τους πράσινοι

Αν πάει πολύς καιρός απ' όταν ο πατριάρχης της γαλλικής Ακροδεξιάς Zan-Μαρί Λεπέν θεωρούσε την οικολογία «νέα θρησκεία των μποέμ αστών», των περίφημων bo-bo. Άλλαζοντας σελίδα και εδώ, ο Εθνικός Συναγερμός της Μαρίν δεν αρνείται πια την κλιματική αλλαγή. Και το ίδιο συμβαίνει με το νέο ηγέτη του αυστριακού Κόμματος της Ελευθερίας, Νόρμπερτ Χόφερ (σε αντίθεση με τον οικο-αρνητή προκάτοχό του, τον Στράχε) ή με τη Νεολαία της AfD, που βλέπει ότι στη Γερμανία οι Πράσινοι πείθουν νεανικά και «μεσοστρωματικά» ακροατρία. Στην Ενί-Μπομόν του γαλλικού Βορρά, η λεπενική τοπική εξουσία φωτίζει τους δρόμους με λάμπες LED, στέλνει εργαζόμενους του δήμου να φυτεύουν δωρεάν δέντρα σε σπίτια δημοτών και πειραματίζεται με την οικολογική βιοσκή ως τρόπο συντήρησης δημοτικών χώρων πρασίνου.

Η Ακροδεξιά δεν έχει μία γραμμή για την οικολογική κρίση. Στη δεξιά όχθη, έτσι, βρίσκονται οι «σημαιοφόροι» της άρνησης, Τραμπ, Φάρατζ και Μπολσονάρο, που, λόγω και της ισχύος των χωρών τους στο διεθνή καπιταλισμό, δίνουν τον τόνο. Στην ίδια πλευρά αθροίζονται ακροδεξιοί της Ανατολικής και της Νότιας Ευρώπης, όπως το πολωνικό Νόμος και Δικαιοσύνη του Κασίνσκι (που κατηγορεί την Ευρωπαϊκή Ένωση για επιβολή ελιτιστικών οικολογικών πολιτικών) ή ο Σαλβίνι που, ενώ ανησυχεί για το κλίμα, θεωρεί τη Συμφωνία του Παρισιού εξυπηρέτηση στις κινεζικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τη βερολινέζικη ερευνητική ομάδα για το κλίμα Adelphi, που κατέγραψε φέτος τις στάσεις 21 ευρωπαϊκών ακροδεξών κομμάτων απέναντι στην κλιματική αλλαγή με βάση τα εκλογικά τους προγράμματα, η αντίθεση στις πολιτικές για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής παραμένει η κύρια τάση στην ευρωπαϊκή Ακροδεξιά.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, όλο και περισσότερες από τις υπολογίσιμες δυνάμεις του χώρου εννοούν να προβάλλουν μια ορισμένη περιβαλλοντική «ευαισθησία», επενδυμένη βεβαίως στα εκάστοτε εθνικά χρώματα – και με κοινό παρονομαστή τις απόψεις του Μάλθους περί σπάνης των πόρων.

Συγγραφέας του βιβλίου «Ο Μεγάλος Διαχωρισμός: Για μια Οικολογία των Πολιτισμών» – και συνδιτυμόνας στο συνέδριο του ακροδεξιού Ταυτοτικού Μπλοκ «Τοπικισμός και Ταυτότητα: η απάντηση στην παγκοσμιοποίηση», ο ευρωβουλευτής του λεπενικού Συναγερμού Ερβέ Ζουβάν λέει πως «η οικολογία αφορά βασικά ανθρώπους που ζουν σε ένα

έδαφος, δένονται με αυτό και κάνουν μακροπρόθεσμα όνειρα.

Η ρομαντική ματιά πάνω στη Γη δεν έχει, ωστόσο, τίποτα το ποιητικό όταν φτάνει στο διά ταύτα. Όχι απλώς στον τοπικισμό και την προστασία της εθνικής παραγωγής έναντι των εκάστοτε οικονομικών ανταγωνιστών της Γαλλίας. Άλλα στη θέση ότι οι «εθνικοί πόροι» δεν είναι απεριόριστοι, άρα η συνετή χρήση τους επιβάλλει κάθε πολιτισμός να μένει στο έδαφος που του αντιστοιχεί. Με τα λόγια ενός άλλου Γάλλου ακροδεξιού, του 24χρονου επικεφαλής του ευρωψηφοδελτίου της Λεπέν, Ζορντάν Μπαρντελά, «τα σύνορα είναι ο καλύτερος σύμμαχος του περιβάλλοντος: μέσα από αυτά θα σώσουμε τον πλανήτη». Οι ομοιότητες με τη Λέγκα του Σαλβίνι εμφανείς: από τη μια, και εδώ, ανησυχία για μια βιώσιμη «οικολογική μετάβαση» – από την άλλη, κλειστές πόρτες στους πρόσφυγες, αφού οι «πόροι» δεν φτάνουν για όλους. Θέμα τρόπου παραγωγής ή αναδιανομής δεν τίθεται, προφανώς.

Έχοντας βαθιές ρίζες στην Ευρώπη, η μαλθουσιανή γραμμή φαίνεται να κινητοποιεί και πιο «κεντρώες» πολιτικές δυνάμεις, που υπολογίζουν στη στήριξη των ακροδεξιών. Η Μάτα Χένρικσεν, πρωθυπουργός και γηέτιδα των Δανών Σοσιαλδημοκρατών, ανησυχεί ότι «η κλιματική αλλαγή θα αναγκάσει πολλούς να μετακινηθούν». Την ίδια στιγμή, προειδοποιεί, οι φτωχότεροι αιχάνονται ανησυχητικά: «Και προσθέστε το γεγονός ότι ο πληθυσμός της Αφρικής αναμένεται να διπλασιαστεί από το 2050 περίπου». Και αν όλοι αυτοί οι επικίνδυνοι πληθυσμοί σκεφτούν να αρχίσουν να διεκδικούν τους «πόρους μας»;

Γίνεται πλέον σαφές: Οικολογικό και κοινωνικό ζήτημα πάνε μαζί (και) για τους

αντιπάλους μας. Οι δύο «γραμμές» της Ακροδεξιάς, με άλλα λόγια, απηχούν δύο διαδρομές για το συντονισμό τους με τα κόμματα της κρατικής διαχείρισης και το κεφάλαιο σε κάθε χώρα. Ο «πράσινος πατριωτισμός», που είδαμε νωρίτερα, φαίνεται να είναι η μία συνταγή. Ακραία εκδοχή της είναι ο οικοφασισμός, που μάθαμε μετά τις πολύνεκρες φετινές επιθέσεις στη Ζηλανδία (ο Μπρέτον Τάραντ αυτο-αποκαλείται «οικοφασίστας») και το Ελ Πάσο των ΗΠΑ. Εδώ δεν πρόκειται γενικώς για «συντονισμό» με έναν ορισμένο πράσινο καπιταλισμό, αλλά για φαινόμενο με ρίζες στο ναζιστικό «Άιμα και Έδαφος», στα γραπτά της ινδής κατασκόπου των ναζί Savitri Devi (και μάλλον λιγότερο στις «πράσινες» ταυτοτικές αναζητήσεις της γαλλικής Νέας Δεξιάς και του GRECE της δεκαετίας του '70).

Μολονότι εξοικειωμένη με τις παραδοσεις αυτές, η «δική μας» Χρυσή Αυγή βρίσκεται ωστόσο στον αντίποδα. Στο «Εθνικό σχέδιο αποκέντρωσης και επανέναρξης της πρωτογενούς παραγωγής», διαβάζουμε πως «Ο Έλληνας [πρέπει] να γιρίσει στο χωράφι, στο εργοστάσιο, την παραγωγή και την σκληρή εργασία. Εύκολες λύσεις και δωρεάν δανεικά δεν υπάρχουν». Συντονιζόμενη με το κυριαρχο φιλοεπενδυτικό ρεύμα στην Ελλάδα, η Χρυσή Αυγή ζητά (με κεφαλαία) «ΑΜΕΣΗ ΕΝΑΡΞΗ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΡΥΚΤΟΥ ΜΑΣ ΠΛΟΥΤΟΥ Ιπετρελάιου, φυσικού αερίου, πολυτίμων μετάλλων», επικαλούμενη δημοσιεύματα της Deutsche Bank, για «427 δισ. ευρώ κέρδος από τα ελληνικά κοιτάσματα φυσικού αερίου νοτίως της Κρήτης». Μίλησε κανείς για οικολογική κρίση;

Δημοσθένης Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος

Για την αντιδραστική μεταρρύθμιση στην υγεία

Η κυβέρνηση της ΝΔ, τρεις μήνες μετά την ανάληψη καθηκόντων της, έχει βάλει πίδη σε εφαρμογή ένα άκρως αντιδραστικό σχέδιο για τη δημόσια περιθαλψη. Ξεκίνησε από τις πρώτες μέρες με δηλώσεις ενάντια στην καθολικότητα πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα υγείας με μια φρασεολογία περί χώρας που κατάντησε «ξέφραγο αμπέλι» και με στημένα ρεπορτάζ στα ΜΜΕ για μετανάστες που εισέρχονται παράνομα στα νοσοκομεία και πάρουν τη θέση των ελλήνων φορολογούμενων. Αμέσως μετά ακύρωσε την εγκύλιο του προηγούμενου υπουργού Υγείας για χορήγηση ΑΜΚΑ σε όλους τους πρόσφυγες και μετανάστες, ανεξάρτητα από την εργασιακή τους κατάσταση. Το εντυπωσιακό είναι πως η νέα εγκύλιος του υφυπουργού Εργασίας Μηταράκη δεν θίγει μόνο τους πάσης φύσεως αλλοδαπούς εκτός ΕΕ, ακόμα και ανθλικούς, αλλά και κατηγορίες Ελλήνων που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι στην ΕΕ, θυμίζοντας πολύ το πώς ξεκίνησε η για πρώτη φορά από ιδρύσεώς του αμφισβήτηση της ελεύθερης δωρεάν πρόσβασης για όλους στο ΕΣΥ επί Αλέκου Παπαδόπουλου την τριετία 1998-2000.

Ακολούθησε η επαναφορά του εργασιακού και νομικού καθεστώτος που ίσχυε στο παλιό λίαν αμαρτωλό ΚΕΕΛΠΝΟ επί εποχής Άδωνη, Λοβέρδου κ.λπ., αφού ο Κικίλιας το μετέτρεψε ξανά σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και επανέφερε ανθρώπους που κατηγορούνται για ένα σωρό σκάνδαλα και που πάντως συνδέονται άμεσα με την ιδιαίτερα σκοτεινή περίοδο της αργομισθίας, της διαπόμπευσης και αστυνόμευσης των ορθοθετικών, των πάμπολλων ρουσφετιών σε διάρτητους ηθικά και επιστημονικά υπαλλήλους.

Άμεσο επόμενο βήμα είναι η γνωστή κατάργηση του αυτοδιοίκητου του ΚΕΘΕΑ και η τοποθέτηση σε νέο διορισμένο Δ.Σ. ανθρώπων που καμιά σχέση δεν έχουν με τη ριζοσπαστική αντίληψη για την απεξάρτηση, στην οποία είναι στρατευμένο όλο το επιστημονικό και διοικητικό δυναμικό του ΚΕΘΕΑ και του 18 Έων.

Και τέλος, στις αρχές Οκτώβρη ο υφυπουργός Υγείας Κοντοζαμάνης ανέπειρψε παράνομα Ικανώς οι προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες είχαν παρέλθει για επανεξέταση στα συμβούλια κρίσης 208 νέες θέσεις επιμελητών ΕΣΥ για τα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών (δηλαδή έμπειρων και υψηλά εξειδικευμένων γιατρών) που ήταν έτοιμοι για διορισμό στις θέσεις τους, καθώς είχαν τελειώσει οι κρίσεις τους και είχε προβλεφθεί και το αντίστοιχο κονδύλι στον Προϋπολογισμό. Πρακτικά ακυρώνονται 208 άκρως απαραίτητες για τη λειτουργία των νοσοκομείων προσλήψεις στο πιο νευραλγικό πόστο των επειγόντων, παρά τη δέσμευση Κικίλια σε συνεντεύξεις Τύπου ότι για όσες προκηρύχεις προσωπικού είχαν ολοκληρωθεί οι κρίσεις οι τελικοί διορισμοί θα γίνονταν κανονικά. Και με βάση τα διαρρέοντα από

κυβερνητικές πηγές ότι θα ακολουθήσει νέος νόμος για τα συμβούλια κρίσης γιατρών και πιθανώς και του λοιπού προσωπικού, το σφόδρα πιθανό σενάριο είναι ότι όλες οι εκκρεμείς προκηρύχεις από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ θα ακυρωθούν σε όποιο στάδιο και αν βρίσκονται, μέσα από την παραπομπή τους στις νέες διαδικασίες, οι οποίες όταν και – κυρίως – αν λάβουν χώρα, θα είναι ίμε βάση την εμπειρία του νεκραναστθέντος ΚΕΕΛΠΝΟ αδιαφανείς έως διαβλητές.

Και για να καταλάβουμε όλοι τις τελικές προθέσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη στην Υγεία, ακόμα καλύτερα και από τις διατυπώσεις στο προεκλογικό τους πρόγραμμα, ήρθε το από τη ΝΔ απόλυτα ελεγχόμενο προεδρείο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, χωρίς καν απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΠΙΣ, να δώσει στη δημοσιότητα γραπτώς, αλλά και με συνέντευξη Τύπου, τις θέσεις του για το ΕΣΥ. Σε προφανή ρόλο λαγού το προεδρείο αυτό, που κατηγορείται για νοθεία στις εκλογές από ανθρώπους της ίδιας του της παράταξης, πρότεινε:

α) Μετατροπή των νοσοκομείων σε ΝΠΙΔ από ΝΠΔΔ που είναι μετά την ίδρυση του ΕΣΥ το 1983.

β) Είσοδο ιδιωτών γιατρών μέσα στα κρατικά νοσοκομεία για να χειρουργούν και να νοσηλεύουν τους πελάτες τους ασθενείς.

γ) Κατάργηση της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης των γιατρών του ΕΣΥ με τη δυνατότητα να διατηρούν νόμιμα και ιδιωτικό ιατρείο ή να εργάζονται και σε ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα.

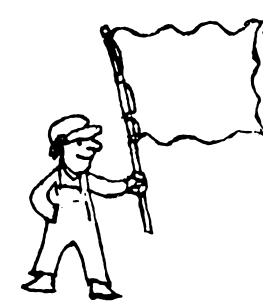
δ) Περαιτέρω καταργήσεις ή συγχωνεύσεις κλινικών, τμημάτων και ολόκληρων νοσοκομείων σε σχέση με αυτές που πραγματοποιούνται τα πρώτα μνημονιακά χρόνια επί

υπουργίας Λοβέρδου, Λυκουρέντζου, Άδωνη.

ε) Σύναψη συμβάσεων μεταξύ νοσοκομείων του ΕΣΥ και ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών για να περιθάλπουν τους πελάτες τους.

Όλα αυτά έρχονται να επιβεβαιώσουν την πεποιθηση που είχα σχηματίσει από τον Δεκέμβρη του 2018 μετά και την παρακολούθηση του συνεδρίου που οργανώνει η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας κάθε χειμώνα στην Αθήνα. Εκεί ανάμεσα στα πολλά άλλα τραπέζια υπήρχε και ένα για την ιδιωτική ασφάλιση υγείας με συντονιστή γνωστό συντάκτη οικονομικής εφημερίδας και συμμετοχή της σημειρινής υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Μιχαηλίδου, με την ιδιότητα της συμβούλου του Μητσοτάκη σε θέματα υγείας και κανενός από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των ιδιωτικών ασφαλιστικών ομίλων και σχεδόν όλων των μεγάλων ιδιωτικών κλινικών. Καθολική ήταν η συμφωνία ότι η επερχόμενη τότε κυβέρνηση της ΝΔ πρέπει να καθιερώσει την ιδιωτική ασφάλιση υγείας και να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξωθήσει τους πολίτες να συνάψουν τα σχετικά συμβόλαια. Και αυτό γιατί η Ελλάδα, ενώ έχει στο σύνολο δαπανών υγείας το περίπου 40% ιδιωτικές (δηλαδή πληρώνουν οι ασθενείς από την τσέπη τους), μόνο το 12% αυτού του 40% περνάει μέσα από τον κύκλο εργασιών των ιδιωτικών ασφαλιστικών ομίλων. Το μόνο που καλούνταν οι επιχειρηματίες ήταν να κάνουν πιο θελκτικά τα πακέτα τους δύον αφορά το είδος, το εύρος και το τιμολόγιο των παροχών τους. Επειδή η πιο ουσιαστική όμως προϋπόθεση για την προώθηση της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας είναι η λειτουργική κατάρρευση του ΕΣΥ, η θεσμική αλλά και στυπη λειτουργία του με ιδιωτικοϊοκνικά κριτήρια, με χαμηλή ποιότητα και όχι ως δωρεάν, φιλικό και για όλους-ες, που θα το κάνει δηλαδή μη θελκτικό για όσο κόσμο έχει μια κάποια δυνατότητα να πληρώσει, πιστεύω πως η κυβέρνηση Μητσοτάκη πολύ σύντομα θα επιχειρήσει να υλοποιήσει αυτά που πρότεινε το προεδρείο του ΠΙΣ, τώρα που έχει φρέσκια τη «λαϊκή εντολή». Το αν θα τα καταφέρει εξαρτάται κυρίως από το μέγεθος της αντίστοιχης που θα οργανώσουν τα μάχιμα συνδικάτα γιατρών και υγειονομικών μαζί με επιτροπές στήριξης του ΕΣΥ που θα ιδρυθούν από τα κάτω. Στο τελευταίο, το δόπιο δυναμικό έχει απομείνει από τα αυτόνομα κοινωνικά ιατρεία ανά την Ελλάδα θα παίξει καθοριστικό ρόλο.

Uγεία

Θιδωρής Ζδούκος

Αυτό που έχουμε να απαρνηθούμε, να διεκδικήσουμε αυτό που μας αρνιούνται

Tους τελευταίους μήνες έχει δημιουργηθεί στα Εξάρχεια μια συνθήκη αστυνομικρατίας και, οριακά, εγκλωβισμού της γειτονιάς από διμοιρίες ΜΑΤ. Άλλωστε, η περιοχή έχει εδώ και καιρό περιβληθεί με ένα αντικοινωνικό προσωπείο, το οποίο κρύβει το πραγματικό και όμορφο πρόσωπό της. Έτσι, με πρόσχημα τη διακίνηση ναρκωτικών στην Πλατεία, αστυνομικές δυνάμεις έχουν εγκατασταθεί σχεδόν σε κάθε στενό, διαταράσσοντας κάθε πτυχή ανθρώπινης δραστηριότητας, πλην, βεβαίως,

ως τέτοιων – μιας περιοχής με τετράγωνα βιβλιοπαλεών, θεάτρων, κοινωνικών χώρων και στεγαστικών εγχειρημάτων, μιας περιοχής που ως τέτοια μεταδίδει ένα στύγμα αντιπαραδείγματος στον τρόπο ζωής.

Σε ένα μεγάλο βαθμό, η αντίδραση της κοινής γνώμης είναι η αδράνεια, η παθητική δεκτικότητα όλων αυτών που συμβαίνουν ως αναγκαίο κακό. Οι εικόνες που δημιουργούνται στα Εξάρχεια είναι εικόνες βγαλμένες από τη ρωμαϊκή εποχή. «Άρτος και θεάματα», το επισφράγισμα διτί η περίοδος που πέρασε,

δεσμούς με τη γειτονιά. Το Μέτωπο δεν δημιουργήθηκε εν είδει κάποιου τρωασμού ή πολιτικής σκοπιμότητας, αλλά προσδοκά να αποτελέσει τον πόλο εκείνο γύρω από τον οποίο θα συσπειρωθούν όλες εκείνες οι πληττόμενες από το σημερινό καθεστώς υπάρξεις. Προσδοκά να επιτελέσει τη λειτουργία αυτή του παράγοντα που προωθεί διαδικασίες αφύπνισης και εκκίνησης συζητήσεων για το πώς θα σταματήσει η καταστολή. Η νέα αυτή συλλογικότητα σηματοδοτεί την πίστη σε ένα όραμα που μοιραζόμαστε όλες

του εμπορίου ναρκωτικών από τις μαφίες.

Ασταμάτητοι έλεγχοι των κατοίκων για ταυτοπροσωπία, προσβλητικά σχόλια σε περαστικούς, εκκενώσεις καταλήψεων – πρακτικές που δεν προέκυψαν εν κενώ. Σχετίζονται με έναν ευρύτερο σχεδιασμό που αποσκοπεί στην εκκένωση της ίδιας της γειτονιάς και στην παράδοση της στις πολυεθνικές και τις real estate εταιρείες. Άρα, ο στόχος έχει τεθεί και εξυπηρετεί παράλληλα στην έχουντερέωση αυτού του επικίνδυνου άλλου, του εσωτερικού εχθρού που συγκεντρωμένος στα Εξάρχεια χτίζει αντιστάσεις και απειλεί να αλλοιώσει το κατά τ' άλλα ενιαίο κοινωνικό οικοδόμημα. Γιατί είναι γεγονός πως συνολικά οι πολιτικοί δρώντες της Αριστεράς και της Αναρχίας έχουν τη συγκεκριμένη γειτονιά ως χώρο αναφοράς και παρέμβασης. Και αυτό συνδέεται αφενός με την αντίληψη που οι ίδιοι έχουν για τη φύση του χώρου ως πλαισίου μέσα από το οποίο αναδύεται η πολιτική. Αφετέρου, συνδέεται με την ταυτότητα των Εξαρχείων

με την απογοήτευση που έσυρε μαζί της, δημιουργησε ένα κεκτημένο σιωπής απέναντι στη βαρβαρότητα. Η λίθη εδραιώθηκε σβίνοντας τη μνήμη της συλλογικής αναποράστασης από πολλές ψυχές που έβλεπαν τα Εξάρχεια σαν μια μεγάλη αγκαλιά στης γης τους κολασμένους, ένα χάδι στις καταπιεσμένες, ένα φίλι σε κάθε πλάσμα αποκλεισμένο. Η ίδια η εκκένωση των στεγαστικών εγχειρημάτων, αντί της διώξης των ναρκομαφιών για την οποία υποτίθεται πως τα ΜΑΤ παλεύουν, δείχνει πως νομίζουν ότι διώκονται οι ιδέες ή εκκενώνεται η αλληλεγγύη. Ο κυρίαρχος λόγος, όπως αυτός συγκροτείται από τα ΜΜΕ και την κυβέρνηση, μοχθεί να μας πείσει ότι η νέα κατάσταση παγιώθηκε και δεν είναι δίκαιο να αλλάξει.

Στη συγκυρία αυτή, συγκροτήθηκε το Ενιαίο Κοινωνικό Μέτωπο Εξαρχείων από στέκια και συλλογικότητες της περιοχής, αλλά συμμετέχουν επίσης σε αυτό κάτοικοι και συνολικά άνθρωποι που έχουν βιοτικούς

και άλλοι, ότι δηλαδή μια άλλη λύση στα προβλήματα της γειτονιάς μας είναι εφικτή. Και μένει μπροστά μας ως ρητή υπενθύμιση ότι οι ιδέες, τα όνειρα και οι ελπίδες μας δεν θα εκκενωθούν ποτέ. Είναι ένα ζωντανό σταυροδρόμι ανάμεσα σε όσα έχουμε και όσα δεν έχουμε, γιατί μας τα αρνιούνται. Μας αρνιούνται το δικαίωμά μας να διαλέξουμε το πώς εμείς θα ζήσουμε, αλλά το δικαίωμα αυτό μας ανήκει.

Ο αγώνας ενάντια στην κρατική καταστολή στα Εξάρχεια είναι ένας αγώνας υπέρ της λογικής που εξηγεί ότι η ασφάλεια και η ελευθερία δεν εμπεδώνονται από τα πάνω και με ασπίδες ΜΑΤ, της λογικής που υπογραμμίζει ότι τις μπογιές για να ζωγραφίσουμε το μέλλον μας τις έχουμε εμείς, κι αν μας αρνιούνται τα πινέλα, θα φτιάξουμε άλλα. Και είναι ένας αγώνας που αξίζει να δοθεί. Και σήμερα και αύριο και πάντα.

Άννα Τσαμούρα

Όταν ακούς «Τάξη»...

Την πάταξη της ανομίας, να μην υπάρχουν άβατα ποτέ και πουθενά, την επαναφορά του Νόμου και της Τάξης και την αποκατάσταση στη Δικαιοσύνη. Μας τα υποσχέθηκε η νέα δεξιά κυβέρνηση και ξεκίνησε τάχιστα να τα υλοποιεί. Κατάργηση πανεπιστημιακού ασύλου, αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα, στοχοποίηση του ανατρεπτικού κινήματος αλλά και των πιο κυνηγημένων και δημιουργία αισθήματος ανασφάλειας είναι τα βασικά συστατικά της συνταγής.

Σε κάθε γωνία των Εξαρχείων υπάρχει αστυνομία. Η Τοσίτσα και η Καλλιδρομίου δεν είναι τόσο φιλικές για βόλτες στις παρέες. Και μελάνι πολύ έχει χυθεί καταδικάζοντας την αισθητή και ενοχλητική παρουσία της αστυνομίας στην περιοχή, η οποία παρουσία είναι αντιστρόφως ανάλογη της πάταξης του εγκλήματος που η κυβέρνηση υποσχέθηκε στους κατοίκους. Εύκολα συλλαμβάνονται οι φτωχοδιάβολοι πέριξ της Πλατείας, αλλά η ναρκομαφία συνεχίζει ανενόχλητη το έργο της. Με συνοδεία των σεξιστικών και προσβλητικών σχολίων των όρθιων στις γωνίες βαρδιών.

Όμως θα ήταν αφελές να μιλήσουμε για την καταστολή και να ασχοληθούμε μόνο με την παρουσία των ΜΑΤατζήδων. Η καταστολή που εφαρμόζεται στο πετσί μας, με τη νέα κυβέρνηση διαπερνάει όλο το φάσμα της καθημερινότητάς μας, εργασιακής και πολιτικής.

Καταστολή είναι η **εκκένωση καταλήψεων** στις οποίες διέμεναν πρόσφυγες. Από τις πρώτες επιχειρήσεις της νέας κυβέρνησης, σε μια προσπάθεια να ανταποδώσει και να ευχαριστήσει τους ψηφοφόρους της. Εκατοντάδες πρόσφυγες, ενήλικες και παιδιά, εξωθήθηκαν βιαίως από κτίρια στην ευρύτερη περιοχή των Εξαρχείων και της Πλατείας και μεταφέρθηκαν σε καμπ και κοντέινερ. Την αυτοδιαχείριση των αναγκών τους, τη ρύθμιση της ζωής τους και την αξιοπρεπή διαβίωσή τους τη διαδέχθηκαν το στοιβαγμα σε άθλιες συνθήκες, η αποσχολειοποίηση των παιδιών και η υπενθύμιση ότι θα έρθουν χειρότερες μέρες.

Καταστολή είναι η με νομοθετική ρύθμιση **κατάργηση απόδοσης ΑΜΚΑ** για τους πρόσφυγες και τις προσφύγισες. Όχι ότι πρέπει να ξεχνάμε βέβαια ότι η προηγούμενη κυβέρνηση ψήφισε μόλις λίγες βδομάδες πριν τις εκλογές σχετικό νόμο, αφίνοντας όλο αυτόν τον καιρό το θέμα στην καλή θέληση πη μη των αρμόδιων υπαλλήλων. Όμως η οριστική του κατάργηση, εκτός από ξεκάθαρο δείγμα εξάρεσης δικαιωμάτων, συνεπάγεται τη μη δυνατότητα πρόσβασης στη δωρεάν ιατρο-

φαρμακευτική περίθαλψη, τη δυσκολία εγγραφής των παιδιών στα σχολεία και στέλνει ένα ξεκάθαρο μήνυμα για το διαχωρισμό σε πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας π – όπως θα άρεσε να ακούγεται στους συντηρητικούς και ακροδεξιούς χώρους – σε Έλληνες και μη.

Καταστολή είναι η ψήφιση του **νομοσχεδίου για το μεταναστευτικό**, όπου μια σειρά ρυθμίσεων έρχονται για να επιδεινώσουν τη θέση τους και να περιστείλουν ακόμη περισσότερο τα όποια δικαιώματά τους έμειναν αλώβητα. Οφείλουμε να αναφέρουμε, ανάμεσα στις άλλες αλλαγές, την κατάργηση της δυνατότητας προσφυγής σε δεύτερο βαθμό με τον τρόπο που γινόταν ως τώρα ή τη δυνατότητα νόμιμης εργασίας των αιτούντων/ αιτουσών άσυλο που δίνεται μετά την παραμονή έξι μηνών στη χώρα επιδεινώνοντας την οικονομική τους κατάσταση και εξωθώντας τους στη μαύρη ανασφάλιση εργασία. Επίσης, τη χρήση της λίστας των ασφαλών τρίτων χωρών [βλέπε Αφγανιστάν], καθώς και τις αλλαγές – προς το χειρότερο – στην κράτηση.

Καταστολή είναι η κατάργηση του **Αυτοδιοίκητου του ΚΕΘΕΑ**, όταν με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαθίσταται το άμισθο εκλεγμένο από τους εργαζόμενους/ τις εργαζόμενες, τα μέλη της Οικογένειας και της Επανέταξης Διοικητικό Συμβούλιο με έμμισθο ορισμένο από το κράτος. Και όταν οι μέχρι τώρα αλλαγές μάς κάνουν να ανησυχούμε για το κατά πόσο θα παραμείνει φορέας δημόσιας και δωρεάν φροντίδας των εξαρτημένων και των οικογενεών τους, ανεξαρτήτως φυλής, εθνικότητας, σεξουαλικού προσανατολισμού, κοινωνικής τάξης και εισοδήματος και δεν θα απειληθεί με ιδιωτικοποίηση ή δεν θα απειληθούν θέσεις εργασίας.

Καταστολή είναι το **Αναπτυξιακό Πολυνομοσχέδιο**, όπου θύματα είναι ξεκάθαρα το περιβάλλον και η προστασία του, με τη συνέχιση των ψηφισμένων από την προηγούμενη κυβέρνηση εξορύξεων αλλά και τα εργασιακά δικαιώματα – ή ότι έχει απομείνει από αυτά. Πιο συγκεκριμένα, το καινούριο νομοσχέδιο επιχειρεί την κατάργηση των κλαδικών συμβάσεων εργασίας και ενισχύει

τις επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας. Περιορίζει τη δυνατότητα προσφυγής των εργαζομένων στον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ), ενισχύει τη μερική απασχόληση και αποσκοπεί στον εργοδοτικό έλεγχο των σωματείων με τις «ενώσεις προσώπων» που υπονομεύουν το ρόλο των επιχειρησιακών σωματείων. Αν προσθέσουμε σε αυτά την ήδη από πριν ψηφισμένη δυνατότητα απόλυτης χωρίς αιτιολόγηση και την προκήρυξη απεργίας με το 50+1, μπορούμε να κατανοήσουμε το ζιφερό κλίμα που σταθεροποιείται στα εργασιακά.

Καταστολή είναι η **εισβολή της αστυνομίας**, που ζήλωσε ημέρες Χούντας, σε αίθουσες κινηματογράφου για να επιπλήξει ανηλίκους και γονείς για την παρακολούθηση ταινίας ακατάλληλης για ανηλίκους, την ίδια ώρα που η βία και η προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας βρίσκεται στην οθόνη της τηλεόρασης κάθε σπιτιού, αλλά και στην κανονική ζωή και στην καθημερινότητά μας. Καταστολή είναι η **απόρριψη της αίτησης για δίδεια** του Δημήτρη Κουφοντίνα. Καταστολή είναι...

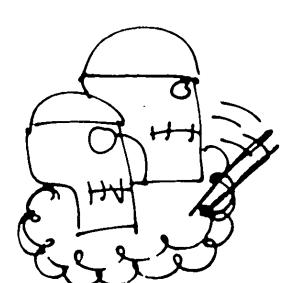
Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις βλέπουμε τον τρομονόμο να επιβάλλεται, την κρατική βία να θεριεύει και τα Εξάρχεια να παρουσιάζονται ως πιλοτικό πρόγραμμα στην κοινωνική ανθρωποφαγία που απειλεί να εξαπλωθεί. Όμως η ελευθερία και οι ελευθερίες μας έχουν κατακτηθεί με αγώνες χρόνων και δύσκολα πρόκειται να τις εγκαταλείψουμε. Όλα αυτά τα χρόνια παλεύουμε μαζί με τις και τους πρόσφυγες και τους/τις μετανάστες, μέσα από τα εργατικά κινήματα βάσης, δίπλα σε ότι απειλήθηκε από τον κρατικό και παρακρατικό μηχανισμό καταστολής. Και τη δεδομένη χρονική συγκυρία θα πράξουμε το ίδιο.

Όλες και όλοι μαζί ενάντια στην αστυνομοκρατία, στον κοινωνικό κανιβαλισμό, στην εξαίρεση δικαιωμάτων. Μαζί με τους κοινωνικούς χώρους και τα κινήματα!

...ανθρώπινο κρέας μυρίζει.

Βαγγελίτσα Κοντοδήμα

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Οι εργασιακές ρυθμίσεις του αναπτυξιακού νόμου

Η νέα αφήγηση και το βαρέλι δίχως πάτο

Σε διατάξεις εργατικού ενδιαφέροντος, ο λεγόμενος και αναπτυξιακός νόμος 4635/2019 της Νέας Δημοκρατίας εμπειρίχει μια σημαντική ιδιαιτερότητα. Οι ιδεολογικές προεκτάσεις των νέων ρυθμίσεων για το μέλλον των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα έχουν ίσως μεγαλύτερη σπουδαιότητα και από αυτές καθαυτές τις συγκεκριμένες απορυθμίσεις στα επιμέρους άρθρα. Οι προεκτάσεις αυτές συνοψίζονται σε δύο βασικά συμπεράσματα, τα οποία εγκαινιάζουν μια νέα ιστορική φάση συρρίκνωσης των εργατικών δικαιωμάτων.

Πρώτον, επικυρώνεται η πεποίθηση ότι ανεξάρτητα από τους δείκτες οικονομικής ανάπτυξης ή τα δημοσιονομικά μεγέθη της χώρας, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής θα εφαρμόζονται Μνημόνια μέχρι να πατήσουμε μαύρο χιόνι. Και αυτό γιατί οι νέες ρυθμίσεις δεν επιχειρείται να δικαιολογηθούν για την επίτευξη κάποιου δημοσιονομικού στόχου ή ως προαπαιτούμενα για την εκταμίευση κάποιας δόσης. Καταρρέει, έτσι, οριστικά και η ψευδαίσθηση ότι τάχα τα χειρότερα ως προς την αποδόμηση των εργατικών κατακτήσεων έχουν πλέον περάσει «βγαίνοντας από την κρίση». Αντιθέτως, στο άμεσο μέλλον αναμένεται να επιβεβαιωθεί πολλές φορές ότι σε αυτήν τη χώρα το βαρέλι της εργασιακής απορυθμίσης δεν έχει πάτο.

Δεύτερον, διευκρινίζεται με απόλυτη διαύγεια ότι οι οικονομικές ελίτ διαρρηγούνται οριστικά κάθε συσχέτιση της παραγωγής κανόνων εργατικού δικαίου από τη γενετίσια αποστολή του, που δεν είναι άλλη από τη προστασία του αδύναμου πόλου της εργασιακής σχέσης. Σε κανένα σημείο της αιτιολογικής έκθεσης δεν υπάρχει, έστω για τα μάτια του κόσμου, μια αναφορά στην ανάγκη ενίσχυσης ή προάσπισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Τουναντίον, δηλώνεται με ευκρίνεια ότι οι κανόνες αυτοί θα υπαγορεύονται και θα αιτιολογούνται αποκλειστικά από τις επιταγές του εμμονικού στόχου της προσέλκυσης επενδύσεων διευκολύνοντάς τες διά της ισοπέδωσης και του εργασιακού κόστους και του εργατικού φρονήματος. Σε ένα πνεύμα ακραίας νεοφιλελεύθερης αντίληψης περί την κοινωνική πολιτική, οι εργασιακές ρυθμίσεις του νέου νόμου αποτελούν πρελούδιο σωρείας απορυθμιστικών παρεμβάσεων στην κατεύθυνση μιας ημιάνεργης και υπερευέλικτης ανάπτυξης χωρίς δικαιώματα.

Ο ρεβαντισμός που διέπει το συντάκτη του νόμου δεν αφορά μόνο την κατάργηση της επαναφοράς των αρχών της επεκτασιμότητας και της ευνοϊκότερης ρύθμισης που με αποσπασματικό και εν τέλει αλυσιτελή τρόπο

επανάφερε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ τον Αύγουστο του 2018. Επιπλέον, θεσπίζονται πολλές δυνατότητες εν όλω ή εν μέρει εξαιρέσεις επιχειρήσεων από την καθολική εφαρμογή των κλαδικών συμβάσεων.

Από τη μία, οι εξαιρέσεις αυτές αφορούν επιχειρήσεις σε οικονομική δυσκολία, η οποία μπορεί να «αποδεικνύεται» με καταχρηστική προσφυγή σε (προ) πτωχευτικές διαδικασίες που αποτελεί, ήδη, ένα πολύ συχνό φαινόμενο. Από την άλλη, η εξαιρέση των οργανώσεων/φορέων της κοινωνικής οικονομίας, εκτός από το γεγονός ότι κατατάσσει τους χιλιάδες εργαζόμενούς τους στην κατηγορία των εθελοντών, μάλλον διευκολύνει την περαιτέρω απορυθμίση της εργατικής νομοθεσίας σε βάρος τους στο πλαίσιο της ενίσχυσης της «ΜΚΟποίησης» της μεταναστευτικής πολιτικής και εν γένει της ιδιωτικοποίησης της κοινωνικής πολιτικής.

Ωστόσο, ο σημαντικότερος κίνδυνος απορρέει από την ουσιαστική κατάργηση του πλαισίου για την υπογραφή και την επέκταση των κλαδικών συμβάσεων εργασίας με στόχο την απόλυτη υπερίσχυση της επιχειρησιακής σύμβασης εργασίας, όταν δεν επιλέγεται από τον εργοδότη η ατομική διαπραγμάτευση. Και αυτό γιατί πρώτον, τα κριτήρια που το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (όπου είναι απόλυτη η υπεροχή της εργοδοτικής πλευράς) θα λαμβάνει υπόψη σε ένα σχετικό αίτημα είναι η αναγκαιότητα και οι επιπτώσεις της επέκτασης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αλλά και στη λειτουργία του ανταγωνισμού και της απασχόλησης εν γένει. Δεύτερον, επειδή η τοπικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας θα υπερτερούν των γενικών - εθνικών, ικανοποιώντας ένα παλαιό εργοδοτικό αίτημα περί τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης που επισημοποιούν τη σαλαμοποίηση της αγοράς εργασίας και τις ειδικές οικονομικές ζώνες. Τρίτον, επειδή επιβάλλονται νέοι δραστικοί περιορισμοί για την έκδοση διαιτητικής απόφασης, όπως, ιδίως, η απόδειξη από την εργατική πλευρά ότι η επέκταση επιβάλλεται

από γενικότερο κοινωνικό ή δημόσιο συμφέρον που συνδέεται με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας.

Συνεπώς, η ατομική διαπραγμάτευση εργοδότη - εργαζόμενου θα είναι αυτή η οποία θα διαμορφώνει σε καθοριστικό βαθμό το περιεχόμενο των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα. Στο πεδίο, λοιπόν, του ατομικού εργατικού δικαίου ο νέος νόμος πατάει πάνω στην κατάργηση δύο αυτονόητων σε πολλές χώρες αρχών, αυτών της αιτιολόγησης της απόλυτης και της συνευθύνης των εργολάβων και των υπεργολάβων που, για ευνόησους λόγους, πολύ λίγο πριν τις εκλογές είχε θεσπίσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Εισάγεται, επιπρόσθετα, ένα νέο τεκμήριο διακοπής της εργασιακής σχέσης σε περίπτωση καθυστερησης καταβολής αποδοχών για δύο μήνες, το οποίο στη βάση μιας προσχηματικής αξιοποίησης του μπορεί εύκολα να λειτουργήσει σε βάρος της εργατικής πλευράς.

Στο πεδίο της πάταξης της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας –έχοντας ήδη από τον Ιούλιο καταργήσει την ανεξαρτησία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας– με τις νέες ρυθμίσεις διατηρεί χαμηλό το πρόστιμο για την υποδηλωμένη εργασία, αυξάνει ελάχιστα την αποζημίωση της αδηλωτής υπερωρίας και ενισχύει περαιτέρω την ευοϊκή για τους εργοδότες κλιμάκωση της έκπτωσης του προστίμου για πλήρως αδηλωτη εργασία που εισήγαγε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, από τα 10.550 πλέον στα 2.000 ευρώ.

Τέλος, η θέσπιση του μητρώου των συνδικαλιστικών οργανώσεων –εφόσον πράγματι διαφυλαχθούν τα προσωπικά δεδομένα των συνδικαλισμένων– θα έχει αποτέλεσμα την ανάδειξη της μικρής συνδικαλιστικής πυκνότητας, ιδίως στον ιδιωτικό τομέα, και την αποκάλυψη της εν γένει ισχνής αντιπροσωπευτικότητας των συνδικάτων. Ταυτόχρονα, το δικαίωμα στην αμεσοδημοκρατική λίψη της απόφασης για απεργία βάλλεται εκ νέου, εφόσον πλάι στο δρόμο του 51% της απαρτίας που εισήγαγε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, προστίθεται και η δυνατότητα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας από το σπίτι, ακόμη και από εργαζόμενους μη μέλη του συνδικάτου. Ωστόσο, αυτά τα προβλήματα μάλλον οφείλονται σε χρονίσουσες πολιτικές και οργανωσατικές ανεπάρκειες των ιδίων των συνδικάτων, τα οποία για την επίλυση των γρίφων που θα τους βάζει ο νεοφιλελεύθερισμός στην Ελλάδα, μάλλον θα χρειαστούν τη βοήθεια του κοινού... στην κυριολεξία.

Απόστολος Καψάλης

Πανεπιστήμιο: πειθάρχηση, ταξικοί φραγμοί, επιχειρηματικότητα

Aπό τους πρώτους κιόλας μήνες της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας βλέπουμε μια οξυμένη επίθεση σε μια σειρά από τομείς, είτε πρόκειται για το μεταναστευτικό είτε για την αύξηση της καταστολής είτε για τον κόσμο της εργασίας. Η επίθεση, η οποία δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπιρρέαστη την εκπαίδευση, έρχεται ως συνέχεια των νεοφιλελεύθερων πολιτικών που εφάρμοσε και ο ΣΥΡΙΖΑ τα προηγούμενα χρόνια και έρχεται να πλήξει ανοιχτά το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα του πανεπιστημίου.

Αυτός ήταν και είναι ο στόχος της κυβέρνησης με την κατάργηση του ασύλου. Προπάθησαν με πρόφαση το ναρκεμπόριο και σε συνεργασία με τα καθεστωτικά ΜΜΕ να παρουσιάσουν μια στρεβλή εικόνα για το πανεπιστήμιο, μια εικόνα βίας και ανομίας, που καμία σχέση δεν είχε με την πραγματικότητα. Για τα μεμονωμένα φαινόμενα του εμπορίου ναρκωτικών δεν ευθύνεται το άσυλο, η μεταφορά της πιάτσας έξω από τις σχολές αποτελεί πολιτική επιλογή του κράτους προκειμένου να στοχοποιηθεί το άσυλο ως υπαίτιο για την εγκληματικότητα στα μάτια της κοινωνίας.

Εδώ αξίζει να τονίσουμε ότι μπορεί νομικά το άσυλο να καταργήθηκε στα μέσα Ιούλη, όμως η απονομιμοποίηση στις συνειδήσεις των φοιτητών-ριών έχει γίνει πολύ πιο πριν, οπότε στόχος μας δεν είναι μόνο μια νομική επανακατοχύρωσή του αλλά μια επανανοματοδότηση στα μάτια των φοιτητών-ριών μέσω ενεργών φοιτητικών συλλόγων, μέσω της μετατροπής του πανεπιστημίου από στείρο εξεταστικό κέντρο σε χώρο αμφισβήτησης.

Γιατί τους ενοχλεί όμως τόσο το άσυλο; Ο θεσμός του ασύλου, εκτός από τον ιστορικό του ρόλο (κατοχυρώθηκε μεταπολιτευτικά και αποτελεί σύμβολο λαϊκών αγώνων και δημοκρατίας), είναι το μέσο που εγγυάται σήμερα το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα του πανεπιστημίου, το μέσο που εγγυάται ότι ο σύλλογος θα συζητάει, θα παίρνει αγωνιστικές αποφάσεις και θα στένει αναχώματα στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές.

Ηδη από τις αναγγελίες της νέας υπουργού Παιδείας (22+ σημεία), η επίθεση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έρχεται να αξονιστεί σε τρία σημεία: την πειθάρχηση, την επιβολή ταξικών φραγμών και τη δημιουργία ενάς επιχειρηματικού πανεπιστημίου. Το μέτρο το οποίο έχει προκαλέσει και τις περισσότερες αντιδράσεις είναι οι διαγραφές φοιτητών-ριών, με την επιβολή του ν+2, που έχουν στόχο τόσο να τους πει-

θαρχήσουν και να εντατικοποιήσουν το πρόγραμμα σπουδών (άρα και να τους στρέψουν στον ατομικό δρόμο, μακριά από συλλογικές διεκδικήσεις) όσο και να θέσουν εκτός τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ένα μεγάλο μέρος του φοιτητικού σώματος, το οποίο λόγω οικονομικών δυσκολιών αναγκάζεται να εργαστεί. Σε μια συνθήκη που τα όρια δηλωσης μαθημάτων μειώνονται, οι επιπτυχίες εξεταστικές καταργούνται και τα

Τα δύο τελευταία σημεία του επικείμενου νομοσχεδίου είναι η αξιολόγηση των ιδρυμάτων με βάση την ανταποδοτικότητά τους στην αγορά – για παράδειγμα, ιδρυματικών σχολών θα έχουν μειωμένη χρηματοδότηση – και η επίθεση στη γνώση. Με πρόφαση την υποχρηματοδότηση, η ΝΔ αναγκάζει τα πανεπιστήμια να στραφούν προς την εύρεση εξωτερικών πόρων (ιδιωτικό κεφάλαιο) για την κάλυψη των αναγκών

μαθήματα αλυσίδων αυξάνονται, άρα η ίδια η καθημέρινοτητα είναι ήδη αρκετά εντατικοποιημένη, έρχεται να αυξήσει ακόμα περισσότερο την ανταγωνιστικότητα και τον ατομικό δρόμο μεταξύ των φοιτητών-ριών.

Ταυτόχρονα, πέρασε μέσα από το αναπτυξιακό νομοσχέδιο την εξίσωση των πτυχίων των ιδιωτικών κολλεγίων και παραρτημάτων ξένων πανεπιστημών με αυτά των δημοσίων. Η συγκεκριμένη διάταξη έρχεται από τη μια για να «τακτοποιήσει» τα παιδιά των εχόντων να πληρώσουν και από την άλλη για να μεγαλώσει την πίτα πελατείας των κολεγίων. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται η επιχειρούμενη μείωση των εισακτέων στα δημόσια πανεπιστήμια. Βλέπουμε δηλαδή μια κατεύθυνση να φτιαχτούν πανεπιστήμια για λήγους και εκλεκτούς, μια κατεύθυνση κατάργησης του Αρθρου 16 από την πίσω πόρτα, αφού με πρόφαση τον ανταγωνισμό ανοίγει ο δρόμος για δίδακτρα στα προπτυχιακά. Επίσης, η εξίσωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων προσπαθεί να συμπιέσει όλα τα επαγγελματικά δικαιώματα προς τα κάτω, άρα ουσιαστικά να δημιουργήσει εργαζομένους εύκολα εκμεταλλεύσιμους στην αγορά εργασίας.

τους, άρα η έρευνα θα χρησιμοποιείται για τις αναγκές της αγοράς και όχι για τις ανάγκες της κοινωνίας. Συνεπώς, έχουν στόχο τη σταδιακή απομάκρυνση του κράτους από τη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων και την ασχροκέρδεια του κεφαλαίου στις πλάτες των φοιτητών-ριών (επιφέρεις επίσης το προγράμμα σπουδών κ.λπ.).

Το φοιτητικό κίνημα, παρά την κινηματική νησεμία των προηγούμενων χρόνων, έχει ξαναβγεί στους δρόμους, μέσα από μαζικές πορείες στο κέντρο τόσο της Αθήνας όσο και της Θεσσαλονίκης, με τους φοιτητικούς συλλόγους να παίρνουν αποφάσεις. Στόχος είναι η δημιουργία και ο συντονισμός ενός πανελλαδικού πανεκπαιδευτικού κινήματος, αφού η επίθεση που έρχεται είναι ενιαία και πλήπτε όλα τα κομμάτια της εκπαίδευσης. Σε αυτό το πλαίσιο καλέστηκε και η μαζική πανεκπαιδευτική πορεία στις 31/10 στο κέντρο της Αθήνας. Όπως το 2006-2007, έτσι και τώρα μέσω των συνελεύσεων-καταλήψεων-πορειών ο στόχος είναι ένας και αυτό φωνάζουν και απαιτούν οι φοιτητές στο δρόμο: Αυτό το νομοσχέδιο να μείνει στα χαρτιά!

Αντώνης Αντωνιάδης

Άρουλο

Zak/Zackie: Ένας χρόνος χωρίς δικαιοσύνη

«Λέμε ότι σήμερα πια δεν πεθαίνεις από τον HIV. Υπάρχουν φάρμακα που καταστέλλουν τον ιό, που σου προσφέρουν καλή υγεία και ποιότητα ζωής. Υπάρχουν όμως άνθρωποι που ακόμα πεθαίνουν. Χρήστες, άστεγες, μετανάστες και πρόσφυγες χωρίς χαρτιά, άνθρωποι περιθωριοποιημένοι, άνθρωποι που δεν έχουν πρόσβαση στις εξετάσεις, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή που δεν αναζητούν ιατρική βοήθεια γιατί δεν τους ενδιαφέρει, γιατί τους έχει τσακίσει το στύγμα, η απόρριψη, η ντροπή, ο κοινωνικός αποκλεισμός και έχουν παραιτηθεί. Ναι, σήμερα δεν πεθαίνεις από HIV. Άλλοι σε σκοτώνουν.» (Ανάρτηση Zak Κωστόπουλου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, 1 Δεκεμβρίου 2017).

Δέκα μήνες μετά την παραπάνω ανάρτηση, το μεσημέρι της 21ης Σεπτεμβρίου 2018, ο Zak –οροθετικός, αντιφασίστας, ακτιβιστής, gender queer, drag queen, μέλος της LGBTQI+ κοινότητας και υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων— λιντσαρίστηκε με αγιρότητα μέχρι θανάτου στο στενό της οδού Γλαδστωνος στην Ομόνοια, στο κέντρο της Αθήνας. Δολοφόνοι οι ιδιοκτήτες καταστημάτων και αστυνομικοί, με ένα αδρανές πλήθος πολιτών να παρακαλούθουν άπρακτοι τη φρικαλεότητα.

Η δολοφονία του όμως δεν σταμάτησε εκεί. Η Zackie δολοφονήθηκε για δεύτερη φορά. Καθεστωτικά κανάλια, μεσημεριανές εκπομπές και δελτία ειδήσεων προσπάθησαν να διαστρεβλώσουν την πραγματικότητα και την κοινή γνώμη. Υιοθέτησαν ομοφοβικά, σεξιστικά και ρατσιστικά σχόλια και παρουσίασαν τον Zak ως το «πρεζάκι», το «ληστή», τεράστια απειλή προς την ιδιοκτησία, δικαιολογώντας και ηθικολογώντας υπέρ της αυτοδικίας.

Μέσω της οικογένειάς του, φίλων, οργανώσεων, της LGBTQI+ κοινότητας και του κινήματος, ο μέχρι τότε ανώνυμος «ληστής» και το «πρεζάκι» αποκτά όνομα και απαιτεί δικαιοσύνη για τον ίδιο και για όλα τα αόρατα κοινωνικά περιθωριοποιημένα άτομα

που δεν συνάδουν με τα πατριαρχικά μοντέλα μιας επιβαλλόμενης «κανονικότητας». Μιας κανονικότητας που ορίζει τη σημασία των σωμάτων μας και τα δριατών ελευθεριών μας.

Πρωτοβουλίες και οργανώσεις με δράσεις στο δρόμο, στην κοινωνία, στα πανεπιστήμια, με καλλιτεχνικά δράμενα, συνελεύσεις και συζητήσεις αντιδρούν και αντιμάχονται την επερχόμενη λίθη –που προσπάθησαν να επιβάλουν οι θεσμικοί φορείς– απαιτώντας ορατότητα και δικαιοσύνη.

Όμως ένα χρόνο μετά οι δολοφόνοι παραμένουν ελεύθεροι. Ένας χρόνος μετά και δεν έχει αποδοθεί ακόμα δικαιοσύνη. Ένα αίτημα που παραμένει ενεργό.

Γιατί δεν έχει αποδοθεί ακόμα δικαιοσύνη;

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου 2019 η οικογένεια του Zak έκανε αίτηση στις αρχές προκειμένου να οριστεί σύντομα δικάσιμος, αφού η ανακριτική διαδικασία είχε ήδη περατωθεί από τις 15 Απριλίου 2019. Λίγες

μέρες μετά την αίτηση, ανακοινώθηκε η εισαγγελική πρόταση η οποία κοινοποιήθηκε στο συμβούλιο και η οποία εμφένει στην αρχική εισαγγελική δίωξη για τους δύο φυσικούς αυτούργοις και τους αστυνομικούς, δηλαδή για θανατηφόρο σωματική βλάβη και όχι για ανθρωποκτονία με ενδεχόμενο δόλο. Μετατρέποντας δηλαδή την κατηγορία σε πλημμέλημα. Οι δικηγόροι της οικογένειας κατέθεσαν υπόμνημα κατά της εισαγγελικής πρότασης, προκειμένου να μετατραπεί η κατηγορία σε ανθρωποκτονία, θεωρώντας ότι η πρόταση καταλήγει σε λάθος συμπέρασμα.

Σύμφωνα με ενημέρωση στην οποία προέβησαν οι δικηγόροι της οικογένειας του Zak, η οποία έλαβε χώρα κατά το πέρας της πορείας στη μνήμη του Zak την 21η Σεπτεμβρίου 2019, δεν ελήφθησαν υπόψη από τον ανακριτή οι αναρτήσεις μίσους που δυσφημούσαν και συκοφαντούσαν το θύμα, οι οποίες αναρτήθηκαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μετά τη δολοφονία από τον έναν εκ των φυσικών αυτούργων. Ως εκ τούτου δεν εξετάστηκε διόλου το ρατσιστικό κίνητρο στη δολοφονία.

Σύμφωνα με την πολιτική αγωγή, αντιφάσεις συνεχίζουν να υπάρχουν σχετικά με το περιφερόμενο μαχαίρι και το άτομο με το κίτρινο μπλουζάκι, στο οποίο δεν έγιναν οι κρίσιμες κατά την ανακριτική διαδικασία ερωτήσεις.

Υπάρχει μεγάλη βραδύτητα στις διαδικασίες, ολιγωρία και απροθυμία της αστυνομίας να συνδράμει στην ανάκριση και στην εύρεση σημαντικών αποδεικτικών στοιχείων. Προς το παρόν οι δύο φυσικοί αυτούργοι, ο κοσμηματοπώλης Σπ. Δημόπουλος και ο μεσίτης Αθ. Χορταρίας ζουν ελεύθεροι και οι αστυνομικοί έχουν επιστρέψει κανονικά στην υπηρεσία τους.

Σε αυτό τον κόσμο που δεν μας χωράει, συνεχίζουμε να αγωνίζόμαστε, προτάσσουμε τα σώματά μας απέναντι στη βαρβαρότητα και στην καταστολή, διεκδικώντας ορατότητα και δικαιοσύνη για την αδελφή μας τη Zackie και όλα τα αόρατα αδέλφια μας. Για να μην υπάρξουν άλλες Zackie, Παιύλος, Ελένη, Σαχζάτ. Δεν θα συνηθίσουμε τον θάνατο, δεν θα υποταχτούμε στον κυρίαρχο λόγο.

Απαιτούμε να αποδοθεί δικαιοσύνη, να τιμωρηθούν οι ένοχοι και να καταδικαστούν οι δολοφόνοι.

Ενάντια στο φασισμό, την πατριαρχία και την «κανονικότητα».

Γιατί οι ζωές μας έχουν αξία.

ΟΡΓΗ ΚΑΙ ΘΛΙΨΗ, Η ZACKIE ΘΑ ΜΑΣ ΛΕΙΨΕΙ

Νίκη Γεωργίου,
Αλέξανδρος Παππάς

Αγωνιζόμενη Λατινική Αμερική

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται οι κινητοποιήσεις στη Χιλή, την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, με χιλιάδες κόσμο να βρίσκεται στο δρόμο και το κίνημα να μετράει τουλάχιστον 16 νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες. Αφορμή και εδώ στάθηκε η αύξηση της τιμής του εισιτηρίου του μετρό, ωστόσο οι διαδηλώσεις, στις οποίες πρωτοστατούν οι νέοι, δεν σταμάτησαν, ακόμα και όταν ο δεξιός, εκατομμυριούχος πρόεδρος Πινιέρα πήρε πίσω τα μέτρα. Η οργή των φοιτητών και των εργατών ξεχείλισε ενάντια σε ένα σύστημα πλήρως άνισο και ιδιωτικοποιημένο, με τον παλιό κόσμο της Χιλής να πεθαίνει και το νέο να πασχίζει να γεννηθεί.

Υπήρξε τέτοια έκταση διαδηλώσεων που ο Πινιέρα δήλωσε πώς η χώρα του βρίσκεται σε πόλεμο! Για να το αποδείξει, η κυβέρνηση κήρυξε το κράτος σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και κατέβασε 20.000 στρατιώτες και αστυνομικούς σε όλη την επικράτεια σε μια καταστολή, που όπως λένε, δεν έχει ξανασυμβεί από τον καιρό του Πινοσέτ. Εκατοντάδες είναι τα βίντεο και οι φωτογραφίες που δείχνουν αστυνομικούς να ξυλοκοπούν διαδηλωτές ενώ τα ΜΜΕ, κατά την προσφίλη τους συνήθεια, μεταδίδουν εμπρησμούς και τις λειλασίες των καταστημάτων ως άλλοθι για να εφαρμοστεί ο νόμος και η τάξη. Όμως, στη Χιλή έχουν ήδη κερδίσει τη γέννηση ενός μεγαλειώδους λαϊκού κινήματος που δεν αφήνει το ποτάμι να γυρίσει πίσω...

Θερμό το κλίμα και σε άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής και όχι μόνο εξαιτίας της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Στο Εκουαδόρ, οι ιθαγενείς κοινότητες και τα εργατικά συνδικάτα μετρούν μια μεγάλη νίκη μετά την απόφαση της κυβέρνησης του Μορένο να αποσύρει το διάταγμα 883, που προέβλεπε μέτρα λιτότητας σε αντάλλαγμα για δάνειο από το ΔΝΤ. Η νίκη αυτή δεν ήρθε από μόνη της: προηγήθηκαν 12 μέρες μαζικών διαδηλώσεων που ηγήθηκαν οι ιθαγενείς και τα εργατικά συνδικάτα και έβγαλαν χιλιάδες διαδηλωτές στους δρόμους. Οι διαδηλώσεις ήταν τόσο μαζικές που ο Μορένο αναγκάστηκε να μεταφέρει την έδρα της κυβέρνησής του από το Κίτο στο Γουαγιακίλ, ενώ είχε επιβάλλει και στρατιωτικό νόμο για να αναστέλλει το κίνημα.

Το βασικό αίτημα του αγώνα τους ήταν να μην καταργηθεί η επιδότηση των καυσίμων, η οποία, κατά την κυβέρνηση του Μορένο, στοιχίζει 1.3 δισ. δολάρια το χρόνο. Για το λίγο που εφαρμόστηκε, εκτόξευσε την τιμή όλων των αγαθών και συγκοινωνιών έως και 100% και έπληξε τους φτωχότερους. Οι διαδηλώσεις θύμισαν την περίπτωση των κίτρινων γιλέκων, όταν μια παρόμοια πολιτική

προσπάθησε να επιβάλει ο Μακρόν για δήθεν περιβαλλοντικούς λόγους. Παράλληλα, τα κινήματα ζητούσαν να αρθούν τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής για τα οποία δεσμεύθηκε η κυβέρνηση του Μορένο νωρίτερα τον Οκτώβριο, προκειμένου να λάβει από το ΔΝΤ δάνειο ύψους 4,2 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Ως είθισται, ο κόσμος που κατέβηκε στο δρόμο είχε ποικίλα αιτήματα. Από τους φτωχότερους που είδαν ξαφνικά τη ζωή τους να αλλάξει με το να μην μπορούν να πάνε στη δουλειά τους ήτη τιμή του λεωφο-

νία μηχανή του Μορένο με τον πρόεδρο της Συνομοσπονδίας Αυτοχθόνων Εθνών του Ισημερινού (CONAIE) δεν ανέφερε την απόδοση δικαιοσύνης για την εκτεταμένη βίαιη καταστολή εναντίον των διαδηλωτών, όπως απαιτούσαν πολλοί κινηματικοί φορείς. Σύμφωνα με τον αντίστοιχο Συνήγορο του Πολίτη στο Εκουαδόρ, τουλάχιστον 7 άτομα σκοτώθηκαν, 1.340 τραυματίστηκαν ενώ η αστυνομία προχώρησε σε 1.192 συλλήψεις. Ούτε περιλάμβανε την ακύρωση της συμφωνίας με το ΔΝΤ, αν και μένει να φανεί πώς θα καταφέρει

ρείου σχεδόν διπλασιάστηκε σε ένα βράδυ μέχρι τους πιο έμπειρους διαδηλωτές που εναντιώνονται στα μέτρα λιτότητας του ΔΝΤ. Οι αγροτικές κοινότητες των ιθαγενών δήλωναν πώς τα προτεινόμενα μέτρα λιτότητας θα οδηγήσουν σε περαιτέρω εξορύξεις ορυκτών στη γη τους. Ήδη 27 εξορυκτικές πολυεθνικές με έδρες στον Καναδά, την Κίνα και την Αυστραλία προωθούν τις εξορύξεις ως μέρος της λύσης για το χρέος του Εκουαδόρ. Ιδιαίτερη μνεία αξίζουν οι ιθαγενείς γυναίκες που τοποθέτησαν κεντρικά τον αγώνα ενάντια στην πατριαρχία τόσο στην εκουαδοριανή κοινωνία όσο και μέσα στους συντρόφους τους, τους, κατά κανόνα, άντρες ηγέτες των κοινοτήτων ιθαγενών.

να την εφαρμόσει η κυβέρνηση του Εκουαδόρ. Το σήγουρο είναι πώς οι ιθαγενείς και τα κινήματα έχουν πολύ δρόμο ακόμα να διανύσουν και ότι θα ακούσουμε νέα τους αρκετά σύντομα.

Παρόμοιες διαδηλώσεις ενάντια σε μέτρα λιτότητας και διεφθαρμένες κυβερνήσεις γίνονται τον τελευταίο καιρό στην Αϊτή, το Περού, την Αργεντινή, την Ουρουγουάη και την Ονδούρα, ανάμεσα σε άλλες χώρες. Στη Βραζιλία, ο ακροδεξιός Μπολσονάρο έχει κηρύξει πόλεμο ενάντια σε κάθε προοδευτικό πολίτη, ενώ στη Βολιβία, οι πρόσφατες εθνικές εκλογές ανέδειξαν οριακά τον Μοράλες ως νικητή, με τον δεξιό υπουργό Κάρλος Μέσα να καταγγέλλει «νοθεία» και τους υποστηρικτές του να διαδηλώνουν σε όλη τη χώρα. Στη Βενεζουέλα, χιλιάδες άνθρωποι εγκαταλείπουν τη χώρα, ο Μαδούρο φλερτάρει με τη Ρωσία και η αντιπολίτευση αδημονεί να πάρει την εξουσία. Ο αγώνας των λαών της Λατινικής Αμερικής, πάντως, να κάνουν τον κόσμο αυτό έστω λιγότερο χειρότερο, όπως έγραφε ο αγαπημένος μας Εντουάρντο Γκαλεάνο, συνεχίζεται.

Δήμητρα Σπαθαρίδου

ΟΙΕΘΝΗ

Ροτζάβα: Το «Μόναχο» της εποχής μας

Τον Σεπτέμβριο του 1938 υπογράφηκε το Σύμφωνο του Μονάχου. Η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία έδωσαν τη συγκατάθεσή τους στην προσάρτηση στη ναζιστική Γερμανία της Σουδητίας, γερμανόφωνης περιοχής της Τσεχοσλοβακίας. Στη διάσκεψη του Μονάχου συμμετείχε και η φασιστική Ιταλία, αλλά όχι η άμεσα ενδιαφερόμενη Τσεχοσλοβακία. Η Συμφωνία του Μονάχου πέρασε στην ιστορία ως μια επονείδιστη πράξη προδοσίας, ένα ακραίο δείγμα του κυνισμού και του αμοραλισμού της διεθνούς διπλωματίας. Βρετανοί και Γάλλοι «πούλησαν» τους συμμάχους τους Τσεχοσλοβάκους, προκειμένου να διατηρήσουν την ειρήνη με τον Χίτλερ. Η ειρήνη δεν διήρκησε για πολύ, η ντροπή της προδοσίας παραμένει όμως για πάντα.

Το πράσινο φως

Την ιστορία του Μονάχου φέρνουν στο νου όσα συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα στη Ροτζάβα στη Βορειοανατολική Συρία. Τραμπ και Πούτιν δέχτηκαν να εισβάλει ο Ερντογάν στα εδάφη που ελέγχουν οι SDF (Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις) στις οποίες κυριαρχούν οι Κούρδοι των YPG (Μονάδες Προστασίας του Λαού). Επιπλέον, έδωσαν πράσινο φως στη δημιουργία μιας ζώνης ασφαλείας, τουρκικής κατοχής δηλαδή, στην οποία θα μεταφερθούν Σύροι πρόσφυγες από τη Τουρκία. Παρά τη σθεναρή αντίστασή τους στην τουρκική εισβολή, οι SDF υπό το βάρος ενός συντριπτικού συσχετισμού δύναμης, δέχτηκαν την απόσυρση τους από τη ζώνη ασφαλείας και κάλεσαν τον Άσαντ να βάλει τα στρατεύματά του στη Ροτζάβα.

«Δελτίο Θυέλλης»

Περιοδική έκδοση
του Δικτύου
για τα Πολιτικά
και Κοινωνικά Δικαιώματα

Υπεύθυνος:
Θοδωρής Φέστας

Βόλος: Ιωλκού 33, τηλ.: 24210-30335

Θεσσαλονίκη: Ερμού 23 &
Ελ. Βενιζέλου, τηλ./φαξ: 2310-265 346

Αθήνα: Τσαμαδού 13, τηλ.: 210-38 13 928
φαξ: 210-38 40 390

e-mail: diktio@diktio.org
<http://diktio.org>

Η προδοσία

Με πιο απλά λόγια, οι Κούρδοι και οι σύμμαχοί τους πουλήθηκαν όπως ακριβώς είχαν πουληθεί πριν 80 χρόνια οι Τσεχοσλοβάκοι. ΗΠΑ και Ρωσία τα βρήκαν με τον Ερντογάν παρά το ότι:

- Οι SDF είχαν σηκώσει το μεγαλύτερο βάρος του νικηφόρου αγώνα κατά του κτηνώδους ISIS, με περισσότερους από 11.000 νεκρούς.
- Οι ΗΠΑ είχαν επανειλημένα διαβεβαιώσει τις SDF ότι δεν θα επιτρέψουν τουρκική εισβολή, προτρέποντας μάλιστα στο ξήλωμα οχυρωματικών έργων.
- Η Δημοκρατική Αυτοδιοίκηση της Βορειοανατολικής Συρίας (Ροτζάβα) αποτελεί το καλύτερο παράδειγμα σεβασμού των ατομικών ελευθεριών σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή.
- Στον στρατό του Ερντογάν συμμετέχουν σειρά «αναβαπτισμένων» τζιχαντιστικών οργανώσεων.
- Ο στόχος της τουρκικής εισβολής, που παραβιάζει απροκάλυπτα το διεθνές δίκαιο και την εδαφική ακεραιότητα της Συρίας (την οποία υποτίθεται ότι εγγυάται η Ρωσία), είναι η εθνοκάθαρση, η δημογραφική μεταβολή και εντέλει η προσάρτηση εδαφών.

Εν ολίγοις, το δίκιο είναι με τη Ροτζάβα, αλλά η ισχύς και οι διεθνείς συμμαχίες με τον Ερντογάν. Οι μεγάλες δυνάμεις δεν ενδιαφέρονται να κρατήσουν ούτε τα προσχήματα – εκκωφαντική άλλωστε και η σιωπή του ΟΗΕ.

Το όνειρο

Δεν πρέπει να βαυκαλίζομαστε. Το όνειρο της Ροτζάβα, ένα όνειρο δημοκρατίας και πολυεθνικής ειρηνικής συνύπαρξης, σβήνει. Για την ακρίβεια, συντρίβεται από την μπότα του μιλταρισμού και του γεωπολιτικού κυνισμού. Ωστόσο, ο αγώνας δεν έχει σταματήσει. Οι

SDF, μαζί με δεκάδες ξένους διεθνιστές, εξακολουθούν να μάχονται για να αποτραπεί η εθνοκάθαρση και να διαφυλαχτούν τα δικαιώματα που κερδίθηκαν με μεγάλες θυσίες. Ο αγώνας των SDF πρέπει να υποστηριχτεί. Γιατί είναι ένας αγώνας δίκαιος, ένας δικός μας αγώνας. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αποδεχτούμε την επιλογή της ηγεσίας των SDF. Σημαίνει όμως να πάρουμε καθαρή θέση, να δείξουμε έμπρακτα την αλληλεγγύη μας.

Το ψέμα και ο κυνισμός

Η προδοσία της Ροτζάβα συνιστά, νομίζω, ένα «Μόναχο» της εποχής μας. Μια κυνική παράδοση του αδυνάμου στον αδίστακτο ισχυρό, μια ανερυθρίστη καταπάτηση των υποσχέσεων και των εγγυήσεων που είχαν δοθεί. Αυτή η ντροπή θα μείνει στην ιστορία όπως ακριβώς έμεινε και η Συμφωνία του Μονάχου, προκαλώντας την καταισχύνη των γενιών που θα έρθουν.

Πέρα από την υπεράσπιση του εκτυλισσόμενου αγώνα στη Ροτζάβα, τα γεγονότα των τελευταίων ημερών μας υπενθυμίζουν ένα δεύτερο εξίσου σημαντικό καθήκον: Να μην αποδεχτούμε ούτε στιγμή το οργανωμένο ψεύδος αυτού του κόσμου. Αυτού του κόσμου που ονομάζει τον πόλεμο εκεχειρία, την εθνοκάθαρση ζώνη ασφαλείας, το χυδαίο αλισβερίσιο διεθνείς σχέσεις. Να μη σταματήσουμε ούτε στιγμή να λέμε ότι τα ωραία περί δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι παρά πομφόλυγες πίσω από τις οποίες κρύβονται η βαρβαρότητα και η καταρράκωση της αξίας του ανθρώπου. Να μη δεχτούμε ρητά ή σιωπηρά ότι αυτή η αθλιότητα είναι «λογική», ότι «έτσι είναι τα πράγματα». Να μη μιλήσουμε ποτέ τη γλώσσα τους. Η Ροτζάβα φωνάζει ξανά τις δίκιες μας λέξεις, έτσι όπως τις είχε διατυπώσεις ο Μιχάλης Κατσαρός: «Αντισταθείτε στις υπηρεσίες των αλλοδαπών και διαβατηρίων στις φοβερές σημαίες των κρατών και τη διπλωματία στα εργοστάσια πολεμικών υλών σ' αυτούς που λένε λυρισμό τα ωραία λόγια στα θυρία στα γλυκερά τραγούδια με τους θρίνους στους θεατές στον άνεμο σ' όλους τους αδιάφορους και τους σοφούς στους άλλους που κάνουν το φίλο σας.» Η Ροτζάβα θα είναι για πάντα μια διαρκής υπενθύμιση ότι ακόμα δεν πρέπει να συνθηκολογήσουμε με το ψέμα και τον κυνισμό.

Γιάννης Αλμπάνης

